

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο πενταμελές τμήμα)
της 28ης Απριλίου 1999 *

Στην υπόθεση T-221/95,

Endemol Entertainment Holding BV, εταιρία ολλανδικού δικαίου, με έδρα το Zevenend (Κάτω Χώρες), εκπροσωπούμενη από τους Onno W. Brouwer, Peter Wytinck, δικηγόρους Βρυξελλών, και Martijn van Empel, δικηγόρο Άμστερνταμ, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Jacques Loesch, 11, rue Goethe,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Wouter Wils, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της ίδιας υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως της αποφάσεως 96/346/ΕΚ της Επιτροπής, της 20ής Σεπτεμβρίου 1995, σχετικά με διαδικασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 4064/89 του Συμβουλίου (IV/M.553 — RTL/Veronica/Endemol) (ΕΕ 1996, L 134, σ. 32), με την οποία κηρύχθηκε ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά η συμφωνία περί συστάσεως της κοινής επιχειρήσεως Holland Media Groep,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τέταρτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από την P. Lindh, Πρόεδρο, και τους R. García-Valdecasas, K. Lenaerts, J. D. Cooke και M. Jaeger, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 15ης Ιουλίου 1998,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

- 1 Το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 4064/89 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ 1990, L 257, σ. 13, κείμενο κατόπιν διορθωτικού, το οποίο είναι και το κείμενο που ισχύει εν προκειμένω, στο εξής: κανονισμός 4064/89), προβλέπει:

«1. Προκειμένου να εξακριβωθεί αν οι συγκεντρώσεις επιχειρήσεων οι εμπίπτουσες στον παρόντα κανονισμό συμβιβάζονται με την κοινή αγορά, γίνεται σχετική εκτίμηση σε συνάρτηση με τις διατάξεις που ακολουθούν.

Κατά την εκτίμηση αυτή, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη:

- α) την ανάγκη διατήρησης και ανάπτυξης ουσιαστικού ανταγωνισμού μέσα στην κοινή αγορά με γνώμονα, μεταξύ άλλων, τη διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών και τον πραγματικό ή δυνητικό ανταγωνισμό εκ μέρους κοινοτικών και μη επιχειρήσεων
- β) τη θέση των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων στην αγορά και τη χρηματική και οικονομική δύναμή τους, τις δυνατότητες επιλογής των προμηθευτών και των

χρηστών, την πρόσβασή τους στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων, την ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων κατά την είσοδο, την εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης των οικείων αγαθών και υπηρεσιών, τα συμφέροντα των ενδιάμεσων και τελικών καταναλωτών καθώς και την εξέλιξη της τεχνικής και οικονομικής προόδου, εφόσον η εξέλιξη αυτή είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό.

2. Οι συγκεντρώσεις που δεν δημιουργούν ούτε ενισχύουν δεσπόζουσα θέση, με αποτέλεσμα να παρακωλύεται σε μεγάλο βαθμό ο ουσιαστικός ανταγωνισμός στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της, πρέπει να κηρύσσονται συμβατές με την κοινή αγορά.

3. Οι συγκεντρώσεις που δημιουργούν ή ενισχύουν δεσπόζουσα θέση, με αποτέλεσμα να παρακωλύεται σε σημαντικό βαθμό ο ουσιαστικός ανταγωνισμός στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της, πρέπει να κηρύσσονται ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά.»

2 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού ορίζει:

«1. Συγκέντρωση πραγματοποιείται:

α) εφόσον συγχωνεύονται δύο ή περισσότερες προηγουμένως ανεξάρτητες επιχειρήσεις,

ή

β) εφόσον:

— ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση,

ή

— μία ή περισσότερες επιχειρήσεις

αποκτούν, άμεσα ή έμμεσα, με αγορά συμμετοχών στο κεφάλαιο ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο, τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.»

3 Το άρθρο 3, παράγραφος 3, ορίζει:

«Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών περιστάσεων, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως από:

α) δικαιώματα κυριότητας ή επικαρπίας επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης,

β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της σύνθεσης, των συσκέψεων ή των αποφάσεων των οργάνων μας επιχείρησης.»

4 Το άρθρο 8, παράγραφος 2, ορίζει:

«Όταν η Επιτροπή διαπιστώνει ότι μια κοινοποιηθείσα συγκέντρωση, ενδεχομένως μετά από τροποποιήσεις που επέφεραν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, πληροί το κριτήριο του άρθρου 2, παράγραφος 2, εκδίδει απόφαση με την οποία κηρύσσει τη συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά.»

Η απόφαση αυτή μπορεί να συνοδεύεται από όρους και υποχρεώσεις για να εξασφαλιστεί ότι οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις θα τηρήσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει έναντι της Επιτροπής όσον αφορά την τροποποίηση του αρχικού σχεδίου συγκέντρωσης. Η απόφαση που κηρύσσει τη συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά καλύπτει επίσης τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.»

5 Το άρθρο 8, παράγραφος 3:

«Όταν η Επιτροπή διαπιστώνει ότι μια συγκέντρωση πληροί το κριτήριο του άρθρου 2, παράγραφος 3, εκδίδει απόφαση με την οποία η εν λόγω συγκέντρωση κηρύσσεται ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.»

6 Το άρθρο 11 προβλέπει:

«1. Η Επιτροπή, κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων της βάσει του παρόντος κανονισμού, μπορεί να συγκεντρώνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες από τις κυβερνήσεις, τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο β), καθώς και από τις επιχειρήσεις και τις ενώσεις επιχειρήσεων.

2. Όταν η Επιτροπή απευθύνει αίτηση παροχής πληροφοριών προς ένα πρόσωπο, επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων, διαβιβάζει συγχρόνως αντίγραφο της αίτησης στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους, στο έδαφος του οποίου βρίσκεται η κατοικία του προσώπου ή η έδρα της επιχείρησης ή της ένωσης επιχειρήσεων.

3. Στην αίτησή της, η Επιτροπή αναφέρει τη νομική βάση και το σκοπό αίτησής της καθώς και τις προβλεπόμενες από το άρθρο 14, παράγραφος 1, στοιχείο γ', κυρώσεις για την περίπτωση παροχής ανακριβών πληροφοριών.

4. Τις πληροφορίες υποχρεούνται να παράσχουν στην περίπτωση επιχειρήσεων οι ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων ή οι αντιπρόσωποί τους και στην περίπτωση νομικών προσώπων, εταιριών ή ενώσεων χωρίς νομική προσωπικότητα, τα πρόσωπα τα οποία τις εκπροσωπούν σύμφωνα με το νόμο ή το καταστατικό τους.

5. Αν ένα πρόσωπο, μια επιχείρηση ή μια ένωση επιχειρήσεων δεν παρέχει τις πληροφορίες που έχουν ζητηθεί μέσα στην καθορισμένη από την Επιτροπή προθεσμία ή τις παρέχει κατά τρόπο ελλιπή, η Επιτροπή τις ζητεί με απόφαση. Η απόφαση καθορίζει ακριβώς τις αιτούμενες πληροφορίες, ορίζει εύλογη προθεσμία εντός της οποίας οι πληροφορίες πρέπει να παρασχεθούν και αναφέρει τις κυρώσεις οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 14, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και στο άρθρο 15, παράγραφος 1, στοιχείο α', καθώς και το δικαίωμα προσφυγής κατά της αποφάσεως ενώπιον του Δικαστηρίου.

6. Η Επιτροπή κοινοποιεί συγχρόνως αντίγραφο της απόφασής της στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους, στο έδαφος του οποίου βρίσκεται η κατοικία του προσώπου ή η έδρα της επιχείρησης ή της ένωσης επιχειρήσεων.»

7 Κατά το άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού:

« Η Επιτροπή διεξάγει τις διαδικασίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό διατηρώντας στενή και μόνιμη επαφή με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, οι οποίες δικαιούνται να υποβάλλουν παρατηρήσεις επί των εν λόγω διαδικασιών (...).»

8 Το άρθρο 22, παράγραφος 3, ορίζει:

« Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει, ύστερα από αίτηση κράτους μέλους, ότι μια πράξη συγκέντρωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 3, αλλά χωρίς κοινοτικές διαστάσεις κατά την έννοια του άρθρου 1, δημιουργεί ή ενισχύει δεσπόζουσα θέση με αποτέλεσμα να παρακωλύεται σε σημαντικό βαθμό ο ουσιαστικός ανταγωνισμός στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους, μπορεί, εφόσον η συγκέντρωση αυτή επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, να εκδώσει τις αποφάσεις που προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, και το άρθρο 8, παράγραφοι 3 και 4.»

Ιστορικό της διαφοράς

9 Με την απόφασή της 96/346/ΕΚ, της 20ής Σεπτεμβρίου 1995, σχετικά με διαδικασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 4064/89 (IV/M.553 — RTL/Veronica/Endemol) (ΕΕ 1996, L 134, σ. 32, στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), η οποία εκδόθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89, η Επιτροπή

κήρυξε ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά τη συγκέντρωση υπό τη μορφή της σύστασης της κοινής επιχειρήσεως Holland Media Groep (στο εξής: συγκέντρωση).

- 10 Τα μέρη στη συγκέντρωση αυτή ήσαν η Compagnie luxembourgeoise de télédiffusion SA (στο εξής: CLT), η NV Verenigd Bezit VNU (στο εξής: VNU), η RTL 4 SA (στο εξής: RTL), η Endemol Entertainment Holding BV (στο εξής: Endemol) και η Veronica Omroep Organisatie (στο εξής: Veronica).
- 11 Η CLT είναι μια ραδιοτηλεοπτική εταιρία λουξεμβουργιανού δικαίου που ασκεί τις δραστηριότητές της σε διάφορες εγχώριες αγορές στους τομείς της ραδιοφωνίας, της τηλεοράσεως, των εκδόσεων και σε συναφείς τομείς.
- 12 Η VNU είναι μια εταιρία ολλανδικού δικαίου που ασκεί τις δραστηριότητές της στον τομέα της εκδόσεως ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων για τους καταναλωτές και τους επαγγελματίες καθώς και βάσεων δεδομένων. Κατέχει εταιρικά μερίδια εταιριών μεταδόσεων από τα οποία ένα έμμεσο μερίδιο μειοψηφίας 44,4 % στο κεφάλαιο της βελγικής εταιρίας εμπορικών μεταδόσεων VTM και έμμεσο μερίδιο 38 % στο κεφάλαιο της RTL.
- 13 Η RTL είναι εταιρία λουξεμβουργιανού δικαίου που παρέχει ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα εν μέρει στην ολλανδική γλώσσα. Τα προγράμματα αυτά μεταδίδονται από την CLT η οποία κατέχει — άμεσα και έμμεσα — το 47,27 % του εταιρικού κεφαλαίου της RTL. Η CLT ελέγχει τελικά την RTL, η οποία κατέχει το 51 % των μεριδίων του κεφαλαίου της Holland Media Groep (στο εξής: HMG).
- 14 Η Veronica είναι μια ένωση ολλανδικού δικαίου που ήταν παρούσα στην ολλανδική ραδιοτηλεοπτική αγορά ως δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας μέχρι την 1η Σεπτεμβρίου 1995. Η Veronica ήταν ένας από τους τέσσερις δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς τα προγράμματα των οποίων μεταδίδονταν στο δημόσιο κανάλι Nederland 2. Την 1η Σεπτεμβρίου 1995, η Veronica εγκατέλειψε το δημόσιο σύστημα ραδιοτηλεοπτικής μεταδόσεως προκειμένου να καταστεί εμπορικός ραδιοτηλεοπτικός φορέας.

- 15 Η Endemol είναι εταιρία ολλανδικού δικαίου που δημιουργήθηκε το 1994 κατόπιν της συγχωνεύσεως της J. E. Entertainment BV και της John de Mol Communications BV. Το κέντρο των δραστηριοτήτων της Endemol είναι οι Κάτω Χώρες, πλην όμως η εταιρία έχει και άλλες εγκαταστάσεις στην Ευρώπη. Οι κύριες δραστηριότητες της Endemol είναι η παραγωγή τηλεοπτικών προγραμμάτων, η εκμετάλλευση στούντιο τηλεόρασης, η εκμετάλλευση τύπων τηλεοπτικών προγραμμάτων (δηλαδή πρωτότυπων ιδεών προγραμμάτων που μπορούν να αναπαραχθούν), η παραγωγή και εκμετάλλευση θεατρικών προγραμμάτων και η διοργάνωση εκδηλώσεων.
- 16 Για τους σκοπούς και μόνον της σύγκεντρώσεως, η Veronica και η Endemol δημιούργησαν τη Veronica Media Groep (στο εξής: VMG), μια εταιρία ολλανδικού δικαίου της οποίας κατέχουν αντιστοίχως το 53 % και το 47 % των μεριδίων του εταιρικού κεφαλαίου. Η VMG κατέχει το 49 % των μετοχών της HMG.
- 17 Σκοπός της σύγκεντρώσεως ήταν η δημιουργία της HMG, της οποίας η δραστηριότητα συνίστατο στην παροχή ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων ή «πακέτων» αυτών των προγραμμάτων που μεταδίδονται από την ίδια, την CLT, τη Veronica ή από άλλους στις Κάτω Χώρες και στο Λουξεμβούργο. Όλες οι ραδιοτηλεοπτικές δραστηριότητες των μερών που απευθύνονται στις Κάτω Χώρες μεταβιβάστηκαν στην HMG. Τα στοιχεία του ενεργητικού που μεταβίβασε η RTL περιελάμβαναν τα τηλεοπτικά κανάλια RTL 4 και RTL 5 και τα συναφή προς αυτά στοιχεία του ενεργητικού, καθώς και το ραδιοφωνικό κανάλι μουσικής rock. Η RTL παραχώρησε επίσης στην HMG το δικαίωμα να χρησιμοποιεί την άδεια μεταδόσεως της CLT (παραχώρηση), τις δραστηριότητες της στον τομέα της παροχής ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων και πακέτων ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων (κυρίως στην ολλανδική γλώσσα), που θα μεταδίδονταν στις Κάτω Χώρες και το Λουξεμβούργο, καθώς και το κατά 50 % μερίδιό της στο κεφάλαιο της IPN SA (στο εξής: IPN), της διαφημιστικής εταιρίας που πωλεί τον τηλεοπτικό διαφημιστικό χρόνο για τα κανάλια RTL 4 και RTL 5. Τα στοιχεία του ενεργητικού που μεταβιβάστηκαν από τη Veronica και την Endemol περιελάμβαναν το τηλεοπτικό κανάλι Veronica και τα συναφή προς αυτό στοιχεία καθώς και τις ραδιοφωνικές δραστηριότητες της Endemol (ήτοι το ραδιοφωνικό της κανάλι FM Holland).
- 18 Η Endemol και η HMG είχαν επίσης συνάψει συμφωνία παραγωγής διάρκειας δέκα ετών για την κάλυψη των αναγκών παραγωγής της HMG για τα τρία της κανάλια. Δυνάμει της συμφωνίας αυτής, η Endemol δεσμεύθηκε να καλύπτει το 60 % των αναγκών της HMG για τις παραγωγές στην ολλανδική γλώσσα. Ως αντιπαροχή, η HMG δεσμεύθηκε να αγοράζει από την Endemol το 60 %, κατ' αξία, των ειδικών

προγραμμάτων που θα χρειαζόταν. Η HMG απέλαυε, επιπλέον, δικαιώματος πρώτης αρνήσεως όσον αφορά τις διασημότητες και τους νέους τύπους προγραμμάτων που δημιουργούνται, αγοράζονται ή εντοπίζονται από την Endemol.

- 19 Στις 19 Απριλίου 1995, η Ολλανδική Κυβέρνηση απήλυθε έγγραφο στην Επιτροπή, βάσει του άρθρου 22, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89, ζητώντας της να εξετάσει τη συγκέντρωση, καθόσον αυτή δεν ήταν κοινοτικής διαστάσεως.
- 20 Στις 22 Μαΐου 1995, η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ, του κανονισμού 4064/89, για την κίνηση του δεύτερου σταδίου της διαδικασίας που προβλέπει ο κανονισμός αυτός.
- 21 Δεδομένου ότι η κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 22 του κανονισμού 4064/89 δεν έχει το σύνθηδες ανασταλτικό αποτέλεσμα που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, τα μέρη πραγματοποίησαν τη συγκέντρωση υπό τις συνθήκες που εκτίθενται ανωτέρω στη σκέψη 17. Κατά συνέπεια, την 1η Σεπτεμβρίου 1995, τα προγράμματα της RTL 4 και της RTL 5 μεταδίδονταν στο πλαίσιο της άδειας μεταδόσεως που είχε χορηγηθεί στη CLT από τις λουξεμβουργιανές αρχές. Τα προγράμματα της Veronica μεταδίδονταν στο πλαίσιο μιας άδειας μεταδόσεως εμπορικών προγραμμάτων που είχαν χορηγήσει οι ολλανδικές αρχές.
- 22 Στις 20 Σεπτεμβρίου 1995, η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, κηρύσσοντας ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά τη συμφωνία για τη σύσταση της κοινής επιχειρήσεως HMG, με την αιτιολογία ότι η συγκέντρωση συνεπάγεται τη δημιουργία δεσπόζουσας θέσεως στην αγορά τηλεοπτικής διαφημίσεως στις Κάτω Χώρες, καθώς και την ενίσχυση της δεσπόζουσας θέσεως της Endemol στην αγορά ανεξαρτήτων τηλεοπτικών παραγωγών στην ολλανδική γλώσσα στις Κάτω Χώρες, η οποία δεσπόζουσα θέση μπορεί να εμποδίσει σε σημαντικό βαθμό τον ουσιαστικό ανταγωνισμό στις Κάτω Χώρες.

- 23 Συγχρόνως, η Επιτροπή κάλεσε τα μέρη να προτείνουν κατάλληλα μέτρα εντός προθεσμίας τριών μηνών από της κοινοποίησης της προσβαλλομένης αποφάσεως προκειμένου να αποκατασταθεί ο ουσιαστικός ανταγωνισμός στην αγορά τηλεοπτικής διαφήμισεως και στην αγορά ανεξάρτητης ολλανδικής τηλεοπτικής παραγωγής στις Κάτω Χώρες.

Διαδικασία, γεγονότα μεταγενέστερα της άσκήσεως της προσφυγής και αιτήματα των διαδίκων

- 24 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 4 Δεκεμβρίου 1995, όλα τα μέρη της συγκεντρώσεως άσκησαν την παρούσα προσφυγή.
- 25 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 7 Μαΐου 1996, οι προσφεύγουσες διευκρίνισαν ότι διαπραγματεύσεις με τις υπηρεσίες της Επιτροπής βρίσκονταν σε εξέλιξη προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία για μια τροποποιημένη συγκέντρωση την οποία η Επιτροπή θα μπορούσε να αποδεχθεί ως συνάδουσα προς την κοινή αγορά.
- 26 Με την απόφαση 96/649/ΕΚ της Επιτροπής, της 17ης Ιουλίου 1996, σχετικά με τη διαδικασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 4064/89 του Συμβουλίου (IV/M.553 — RTL/Veronica/Endemol) (ΕΕ L 294, σ. 14), η πράξη συγκεντρώσεως, όπως τροποποιήθηκε από τα μέρη, κηρύχθηκε συμβατή με την κοινή αγορά, με την επιφύλαξη της πλήρους συμμορφώσεως προς τους όρους και τις υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στις δεσμεύσεις που ανέλαβαν τα μέρη. Οι όροι αυτοί, που εκτίθενται στην ενδέκατη και δωδέκατη αιτιολογική σκέψη της εν λόγω αποφάσεως, είναι οι ακόλουθοι:
- α) Η Endemol έθεσε τέρμα στη συμμετοχή της στο κεφάλαιο της HMG. Κατά συνέπεια, η Endemol δεν είναι πλέον μέτοχος της HMG. Δυνάμει της νέας συμφωνίας συγκεντρώσεως που συνήφθη, η RTL κατέχει το 65 % και η Veronica το 35 % των μεριδίων του κεφαλαίου της HMG.

β) Η ΗΜG έπρεπε να σταματήσει μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1997, την εκμετάλλευση του RTL 5 ως καναλιού γενικού ενδιαφέροντος και να το μετατρέψει σε ειδησεογραφικό κανάλι (δηλαδή τηλεοπτικό κανάλι περιοριζόμενο στη μετάδοση ειδήσεων και άλλων προγραμμάτων ενημερώσεως), σύμφωνα με ένα επιχειρηματικό σχέδιο που υποβλήθηκε από την ΗΜG στην Επιτροπή την 1η Μαΐου 1996. Σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο, το κανάλι αυτό θα έπρεπε να καταστεί συν τω χρόνω συνδρομητικό τηλεοπτικό κανάλι του οποίου το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων θα αποτελούνταν από τις πληρωμές των τηλεθεατών και των καλωδιακών φορέων. Κατόπιν αιτήσεως των μερών, η Επιτροπή μπορούσε να παρατείνει επί τρεις μήνες, σε περίπτωση απόλυτης ανάγκης, την προθεσμία για τη μετατροπή του RTL 5 σε ειδησεογραφικό κανάλι για τη διευκόλυνση της πραγματοποιήσεως της μετατροπής από τα μέρη. Για χρονικό διάστημα πέντε ετών από της εκδόσεως της αποφάσεως, η ΗΜG δεν επιτρέπεται ούτε να μεταβάλει τον ουσιαστικό χαρακτήρα αυτού του ειδησεογραφικού καναλιού ούτε να παρεκκλίνει αισθητά από το εν λόγω επιχειρηματικό σχέδιο χωρίς προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής.

- 27 Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στα μέρη με έγγραφο της 25ης Ιουλίου 1996.
- 28 Κατόπιν της αποφάσεως αυτής, η Veronica, η RTL, η CLT και η VNU δήλωσαν, με έγγραφο που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 11 Σεπτεμβρίου 1996, ότι παραιτούνται από την προσφυγή στην παρούσα υπόθεση.
- 29 Με διάταξη του προέδρου του τετάρτου πενταμελούς τμήματος, της 7ης Οκτωβρίου 1996, η Veronica, η RTL, η CLT και η VNU διαγράφηκαν από τον πίνακα των προσφευγουσών στην παρούσα υπόθεση και καταδικάστηκαν στα δικαστικά έξοδα καθώς και στα τέσσερα πέμπτα των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η καθής μέχρι της παραιτήσεως.
- 30 Επομένως, η Endemol παραμένει η μόνη εν προκειμένω προσφεύγουσα.
- 31 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

Πάντως, ζήτησε, στις 17 Ιουνίου 1998, από την προσφεύγουσα και την Επιτροπή να απαντήσουν σε ορισμένες γραπτές ερωτήσεις και να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα. Η προσφεύγουσα και η Επιτροπή απάντησαν στις τεθείσες ερωτήσεις και προσκόμισαν τα ζητηθέντα έγγραφα στις 6 Ιουλίου 1998.

- 32 Απαντώντας στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, η προσφεύγουσα δήλωσε, στις 6 Ιουλίου 1998, ότι παραιτείται από δύο επιχειρήματα που είχε διατυπώσει στο πλαίσιο του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, όσον αφορά αντιστοίχως τη θέση της HMG στη ραδιοτηλεοπτική αγορά και τη δεσπόζουσα θέση της HMG στην αγορά τηλεοπτικής διαφημίσεως.
- 33 Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 15ης Ιουλίου 1998.
- 34 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 35 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει την προσφυγή

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί της ουσίας

- 36 Η προσφεύγουσα επικαλείται τέσσερις λόγους προς στήριξη της προσφυγής της. Ο πρώτος αντλείται από την έλλειψη αρμοδιότητας της Επιτροπής για την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον η Επιτροπή έχει απλώς εξουσία να διενεργεί έρευνες στην αγορά της τηλεοπτικής διαφημίσεως, όχι όμως στην αγορά της τηλεοπτικής παραγωγής. Ο δεύτερος λόγος αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων της άμυνας, καθόσον η προσφεύγουσα είχε ανεπαρκή πρόσβαση στο φάκελο. Ο τρίτος και ο τέταρτος λόγος στηρίζονται αντιστοίχως σε παράβαση ουσιώδους τύπου και σε παράβαση των άρθρων 2 και 3 του κανονισμού 4064/89.

1. *Επί του πρώτου λόγου που αντλείται από την έλλειψη αρμοδιότητας της Επιτροπής*

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 37 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η Επιτροπή έχει απλώς εξουσία να διενεργεί έρευνες στην αγορά της τηλεοπτικής διαφημίσεως, όχι όμως στην αγορά της τηλεοπτικής παραγωγής. Η αρμοδιότητα της Επιτροπής ως προς τις μη κοινοτικών διαστάσεων συγκεντρώσεις προϋποθέτει αίτηση κράτους μέλους, κατά το άρθρο 22, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89. Εν προκειμένω, η Ολλανδική Κυβέρνηση ζήτησε από την Επιτροπή να εξετάσει τη συγκέντρωση όσον αφορά μόνον την αγορά της τηλεοπτικής διαφημίσεως. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν μπορούσε να προβεί σε έρευνες παρά μόνο στην αγορά αυτή και δεν μπορούσε, με δική της πρωτοβουλία, να επεκτείνει το αντικείμενο των ερευνών.

- 38 Ο περιορισμός της αιτήσεως στην αγορά της τηλεοπτικής διαφημίσεως μνημονεύθηκε ρητώς από την Ολλανδική Κυβέρνηση, όχι μόνο με το από 19 Απριλίου 1995 έγγραφό της, αλλά και με το επεξηγηματικό σημείωμα που συνόδευε το έγγραφο αυτό όπου διευκρινιζόταν ότι οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στην αγορά της τηλεοπτικής διαφημίσεως ώθησαν την Ολλανδική Κυβέρνηση να ζητήσει την εξέταση της συγκεντρώσεως αυτής υπό το πρίσμα του κανονισμού 4064/89.
- 39 Η Επιτροπή προβάλλει ότι το άρθρο 22, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89 θεσπίστηκε προκειμένου να διασφαλιστεί ο αποτελεσματικός έλεγχος των συγκεντρώσεων στην περίπτωση κατά την οποία δεν υφίσταται εντός κράτους μέλους σχετική ρύθμιση. Η εν λόγω διάταξη, κατά συνέπεια, παρέχει σε κράτος μέλος τη δυνατότητα να ζητήσει από την Επιτροπή να εξετάσει μια υπόθεση, όταν οι εθνικές λύσεις δεν αρκούν για να αντιμετωπισθούν οι επιπτώσεις στον ανταγωνισμό που προέρχονται από μια συγκέντρωση.
- 40 Η διάταξη αυτή κάθε άλλο παρά παρέχει σε κράτος μέλος τη δυνατότητα να υποβάλει στον έλεγχο της Επιτροπής μόνο μία συγκεκριμένη πτυχή μιας συγκεντρώσεως, αλλ', αντιθέτως, συνεπάγεται την εξέταση της συγκεντρώσεως στο σύνολό της. Κατόπιν σχετικής αιτήσεως, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει τη συγκέντρωση ως εάν ήταν κοινοτικών διαστάσεων. Οι αρμοδιότητες που έχει συναφώς δεν θα ήταν οι ενδεδειγμένες, αν αναμενόταν ότι το οικείο κράτος μέλος έχει ήδη εντοπίσει με την αίτησή του το πρόβλημα ανταγωνισμού που απαιτεί λύση.
- 41 Η Επιτροπή προσθέτει ότι, εν προκειμένω, η Ολλανδική Κυβέρνηση δεν περιόρισε την αίτησή της στην αγορά της τηλεοπτικής διαφημίσεως. Από το έγγραφο που της απηύθυνε η Ολλανδική Κυβέρνηση προκύπτει σαφώς ότι της ζητήθηκε να εξετάσει το συμβατό της συγκεντρώσεως, στο σύνολό της, με τον κανονισμό 4064/89. Η Ολλανδική Κυβέρνηση εξέθεσε απλώς ότι, κατ' αυτήν, η συγκέντρωση δεν ενισχύει αισθητώς τη θέση των μερών σε άλλους πλην της αγοράς της τηλεοπτικής διαφημίσεως τομείς και ότι η αίτηση που υπέβαλε στην Επιτροπή υπαγορεύθηκε από τις ανησυχίες της ως προς την αγορά αυτή. Ομοίως, από κανένα στοιχείο του επεξηγηματικού σημειώματος που συνόδευε το έγγραφό της προς την Επιτροπή δεν προκύπτει ότι ζήτησε από την Επιτροπή να προβεί σε έρευνες μόνο στην αγορά της τηλεοπτικής διαφημίσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 42 Το άρθρο 22, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89 προβλέπει, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν αιτήσεως κράτους μέλους, να εξετάσει αν μια συγκέντρωση μη κοινοτικών διαστάσεων συνάδει με τον κανονισμό αυτό. Η εξέταση της Επιτροπής περιορίζεται αποκλειστικά από το γράμμα του άρθρου 22. Επομένως, ως παράδειγμα, στην παράγραφο 5 αυτού του άρθρου προβλέπεται ότι η Επιτροπή οφείλει να λάβει μόνο τα μέτρα που είναι απολύτως απαραίτητα για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στο έδαφος κράτους μέλους μετά από αίτηση του οποίου παρενέβη. Αντιστρόφως, το άρθρο 22 δεν παρέχει καμία εξουσία στο κράτος μέλος ούτε να ελέγξει την εξέλιξη της εξετάσεως της Επιτροπής, από τη στιγμή κατά την οποία έφερε ενώπιον αυτής την επίμαχη συγκέντρωση, ούτε να περιορίσει το εν προκειμένω πεδίο ερευνών της Επιτροπής.
- 43 Επιπλέον, από τη δικογραφία προκύπτει σαφώς ότι η Ολλανδική Κυβέρνηση δεν επιδίωξε να περιορίσει την εκ μέρους της Επιτροπής εξέταση της επίμαχης συγκεντρώσεως, σε αντίθεση προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας.
- 44 Συγκεκριμένα, στο έγγραφο της 19ης Απριλίου 1995 που απηύθυνε η Ολλανδική Κυβέρνηση στην Επιτροπή αναφέρεται ότι η Κυβέρνηση αναμένει ότι η Επιτροπή θα εξετάσει τη συγκέντρωση στο σύνολό της, και όχι μία μόνο πτυχή αυτής. Το πρώτο σημείο του εγγράφου έχει ως εξής:

«Αναφερόμενος στο άρθρο 22, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89, σας ζητώ, εξ ονόματος της Ολλανδικής Κυβερνήσεως, να εξετάσετε αν η “joint venture” μεταξύ RTL, CLT, VNU, Veronica και Endemol συμβιβάζεται με τον κανονισμό για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων.»

- 45 Ομοίως, από το τρίτο σημείο του εγγράφου αυτού προκύπτει ότι, καίτοι η Ολλανδική Κυβέρνηση επιδίωξε να επιστήσει ιδιαίτερα την προσοχή της Επιτροπής στην αγορά της τηλεοπτικής διαφημίσεως, δεν προσπάθησε πάντως να περιορίσει την έκταση των ερευνών της Επιτροπής. Στο σημείο αυτό εκτίθεται ότι:

«Καθόσον μπορεί να κρίνει η Ολλανδική Κυβέρνηση, η συνεργασία θα λάβει τη μορφή συγκεντώσεως [...]. Η Ολλανδική Κυβέρνηση θεωρεί ότι είναι ευκαταίω να εξεταστεί εγγύτερα το ζήτημα αν η συγκέντρωση θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ή την ενίσχυση δεσπτόζουσας θέσεως με συνέπεια την αισθητή παρακώλυση ουσιαστικού ανταγωνισμού στην αγορά της τηλεοπτικής διαφημίσεως επί του ολλανδικού εδάφους.»

- 46 Το συμπέρασμα αυτό ενισχύεται από το γεγονός ότι η συμβουλευτική επιτροπή, με τη γνώμη της 5ης Σεπτεμβρίου 1995 επί του σχεδίου της προσαλλομένης αποφάσεως, η οποία γνώμη απαιτείται δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού 4064/89, υποστήριξε την άποψη της Επιτροπής κατά την οποία η εξέτασή της έπρεπε να αφορά τη συγκέντρωση στο σύνολό της και όχι μόνο ιδιαίτερες πτυχές αυτής. Η γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής διατυπώθηκε ομοφώνως ως προς το σημείο αυτό, ο δε Ολλανδός εκπρόσωπος δήλωσε ότι συμφωνεί εν προκειμένω.

- 47 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

2. Επί του δευτέρου λόγου που αντλείται από την προσβολή των δικαιωμάτων της άμυνας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 48 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η Επιτροπή, ενόψει της στάσεως που τήρησε έναντι του δικαιώματός της προσβάσεως στον φάκελο, προσέβαλε τα δικαιώματά της άμυνας.
- 49 Τα δικαιώματα άμυνας περιλαμβάνουν το δικαίωμα των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων να τους επιτραπεί η πρόσβαση στα έγγραφα που επικαλείται η Επιτροπή προκειμένου να μπορέσουν να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους ως προς το υποστατό τους και τη λυσιτέλειά τους. Η Επιτροπή υποχρεούται να επιτρέψει στις επιχειρήσεις που έχουν εμπλακεί σε μια διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης την πρόσβαση στο σύνολο των εις βάρος τους ή υπέρ αυτών εγγράφων τα οποία συνέλεξε κατά τη διάρκεια της έρευνας, υπό την επιφύλαξη των επαγγελματικών απορρήτων άλλων επιχειρήσεων, των εσωτερικών εγγράφων της Επιτροπής και άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών (απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Δεκεμβρίου 1992, T-10/92, T-11/92, T-12/92 και T-15/92, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-2667, σκέψη 41).
- 50 Καίτοι η νομολογία αυτή διαμορφώθηκε στο πλαίσιο υποθέσεων που αφορούσαν τις διαδικασίες που διεξάγονται κατ' εφαρμογή των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πάντως ότι η αρχή της προστασίας των δικαιωμάτων της άμυνας, που έχει εφαρμογή στις διαδικασίες που κινούνται βάσει του κανονισμού 4064/89, δεν μπορεί να υλοποιείται με τη μορφή ήσσονος σημασίας δικαιώματος προσβάσεως στα έγγραφα του φακέλου της Επιτροπής. Συγκεκριμένα, το άρθρο 18 του κανονισμού 4064/89, καθώς και το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) 3384/94 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με τις κοινοποιήσεις, τις προθεσμίες και τις ακροάσεις που προβλέπονται στον κανονισμό 4064/89 (ΕΕ L 377, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 3384/94, ο τότε ισχύων εκτελεστικός κανονισμός), περιέχουν διατάξεις που αφορούν το δικαίωμα ακροάσεως και είναι πανομοιότυπες προς το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25), και προς το άρθρο 4 του κανονισμού 99/63/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 1963, περί των ακροάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 17 (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 37, στο εξής: κανονισμός 99/63). Επομένως, είναι σαφές ότι η παρατεθείσα νομολογία έχει

πλήρως εφαρμογή στις διαδικασίες που προβλέπει ο κανονισμός 4064/89.

- 51 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι ο φάκελος στον οποίο τα μέρη είχαν πρόσβαση ήταν προδήλως ελλιπής, κυρίως διότι η Επιτροπή είχε αντικαταστήσει πολυάριθμα έγγραφα προερχόμενα από τα οικεία στην αγορά μέρη με περιλήψεις μη εμπιστευτικού χαρακτήρα στις οποίες δεν αναφερόταν η ταυτότητα των εν λόγω μερών. Η Επιτροπή αρνήθηκε μάλιστα να αποκαλύψει την ταυτότητα των επιχειρήσεων που δεν είχαν ζητήσει την τήρηση εμπιστευτικότητας με την αιτιολογία ότι αυτό θα παρείχε στα μέρη τη δυνατότητα να συναγάγουν συναφώς ποιες ήταν οι άλλες εταιρίες. Η προσφεύγουσα παραδέχεται ότι αυτή η στάση θα μπορούσε να δικαιολογηθεί ως προς το πρώτο ερωτηματολόγιο της Επιτροπής προς ανεξάρτητους παραγωγούς, το οποίο στάλθηκε σε πέντε ανεξάρτητους παραγωγούς τηλεοπτικών προγραμμάτων, πλην όμως δύσκολα μπορεί να γίνει κατανοητή ως προς το δεύτερο γενικό ερωτηματολόγιο που στάλθηκε σε όλους τους άλλους ανεξάρτητους παραγωγούς που περιλαμβάνονται στο Nederlands Omroep Handboek 1994/1995 (εγχειρίδιο του ολλανδικού φορέα ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών, στο εξής: Handboek).
- 52 Οι εν λόγω μη εμπιστευτικού χαρακτήρα περιλήψεις παρέχουν, λόγω του ότι δεν αναφέρεται η ταυτότητα των εταιριών που απάντησαν, εσφαλμένη εικόνα των συνθηκών της αγοράς, η δε προσφεύγουσα δεν ήταν επομένως σε θέση να απαντήσει στους ισχυρισμούς χωρίς να γνωρίζει την ταυτότητα των εταιριών αυτών.
- 53 Η προσφεύγουσα παραπονείται επίσης ότι ο πίνακας των περιεχομένων που δόθηκε μαζί με τα έγγραφα στα οποία τα μέρη της συγκεντρώσεως είχαν πρόσβαση δεν ανέφερε ούτε τον χαρακτήρα ούτε το περιεχόμενό τους. Θεωρεί ότι οι ενδείξεις που αναγράφονται στον πίνακα αυτό θα έπρεπε να τους παράσχουν επαρκώς ακριβείς πληροφορίες ώστε να μπορούσαν να διαπιστώσουν αν τα περιγραφόμενα έγγραφα ήταν δυνατό να έχουν σημασία για την άμυνά τους.
- 54 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι τα μέρη δεν είχαν πρόσβαση στις απαντήσεις που έδωσε ένας ανεξάρτητος παραγωγός, η IDTV, στην οποία είχε αποσταλεί από την Επιτροπή ένα ειδικό ερωτηματολόγιο. Επιπλέον, κανένα ερωτηματολόγιο δεν είχε

αποσταλεί στην D & D Productions International BV, την ολλανδική θυγατρική της βελγικής εταιρίας παραγωγής D & D, ούτε στη Sleswijk Entertainment BV, την οποία είχε εξαγοράσει η D & D.

- 55 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή συνέλεξε νέα έγγραφα, αφού τα μέρη της συγκεντρώσεως είχαν λάβει τη δυνατότητα προσβάσεως στο φάκελο, ουδέποτε δε πληροφορήθηκαν περί τούτου ούτε έλαβαν εν προκειμένω τη δυνατότητα να δουν τα έγγραφα αυτά. Συγκεκριμένα, το συμπέρασμα της Επιτροπής, κατά το οποίο η εσωτερική παραγωγή των δημοσίων τηλεοπτικών φορέων προοριζόταν αποκλειστικά για δική τους χρήση, δεν μπορεί να εξηγηθεί παρά από το γεγονός ότι συνέλεξε πληροφοριακά στοιχεία μετά την ακρόαση. Αν υποθεθεί ότι το συμπέρασμα αυτό στηρίχθηκε στα πληροφοριακά στοιχεία που παρασχέθηκαν από τα μέρη της συγκεντρώσεως, πράγμα που είναι ελάχιστα πιθανό, τότε το συμπέρασμα αυτό συνήχθη κατά πρόδηλη πλάνη περι τα πράγματα.
- 56 Η προσφεύγουσα παραπονείται, επιπλέον, ότι η Επιτροπή συνέλεξε τηλεφωνικώς τις απαντήσεις, χωρίς ποτέ να τεθούν υπόψη των μερών της συγκεντρώσεως. Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα δεν ήταν σε θέση να καταστήσει γνωστή την άποψή της ως προς τις πληροφορίες αυτές. Εξάλλου, δεδομένου ότι οι πληροφορίες αυτές δεν μπορούν εν πάση περιπτώσει να ελεγχθούν, δεν έπρεπε να χρησιμοποιηθούν από την Επιτροπή. Η συλλογή των πληροφοριών τηλεφωνικώς αντιβαίνει προς τις θεμελιώδεις αρχές των δικαιωμάτων άμυνας στις υποθέσεις ανταγωνισμού. Όχι μόνον οι πληροφορίες αυτές μπορούσαν να παρερμηνευθούν, αλλά κανένα κείμενο νομοθετικού περιεχομένου δεν υποχρεώνει τον ερωτώμενο να παράσχει συγκεκριμένα αριθμητικά στοιχεία, σε αντίθεση προς ένα αίτημα παροχής πληροφοριών που περιέχει σαφή προειδοποίηση ως προς τις κυρώσεις που μπορεί να επιβληθούν στην περίπτωση ανακριβών πληροφοριών. Επιπλέον, η συλλογή αυτή πληροφοριών είναι προδήλως αντίθετη προς τις διατάξεις και τη θέληση του κοινοτικού νομοθέτη, και συνιστά στην πραγματικότητα άρνηση της Επιτροπής να εφαρμόσει το κοινοτικό δίκαιο. Οι πρακτικές φύσεως δυσκολίες που αντιμετώπισε η Επιτροπή δεν μπορούν να την απαλλάξουν από την υποχρέωση εφαρμογής του κανονισμού 4064/89.
- 57 Η Επιτροπή παραδέχεται ότι οι αρχές που διέπουν την πρόσβαση στον φάκελο, στο πλαίσιο των διαδικασιών που διεξάγονται κατ' εφαρμογή των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης, πρέπει να εφαρμόζονται επίσης στο πλαίσιο των διαδικασιών που διεξάγονται βάσει του κανονισμού 4064/89. Πάντως, υπενθυμίζει ότι, δεδομένου ότι οι αποφάσεις επί των πράξεων συγκεντρώσεως υπόκεινται σε αυστηρές προθεσμίες προκειμένου να προστατευθούν τα συμφέροντα των μερών που εμπλέκονται σε τέτοιες πράξεις, η συγκεκριμένη εφαρμογή τους πρέπει να εναρμονίζει την προ-

στασία των δικαιωμάτων άμυνας των μερών με το ευρύτερο δημόσιο συμφέρον που συνίσταται στην άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου των συγκεντρώσεων.

- 58 Η πρόσβαση στις περιλήψεις των απαντήσεων που δόθηκαν στα ερωτηματολόγια τα οποία στάλθηκαν στους ανεξάρτητους παραγωγούς αρκούσε για να μπορέσει η προσφεύγουσα να αμφισβητήσει τα αποδεικτικά στοιχεία που είχαν συλλεγεί, εφόσον από αυτά καθίστατο σαφής η άποψη των τρίτων ως προς τις ενδεχόμενες συνέπειες της συγκεντρώσεως. Η αξιοπιστία των γνώμών αυτών δεν επηρεάζεται από την ταυτότητα αυτών που τις διατύπωσαν. Το σημαντικό είναι να απεικονίζουν τις ανησυχίες αυτών που δρουν στην αγορά της παραγωγής καθώς και το βάσιμο του συλλογισμού που αναπτύχθηκε προς στήριξη των απόψεών τους. Η προσφεύγουσα ήταν επομένως σε θέση να απαντήσει σε κάθε ισχυρισμό τρίτου προς τον οποίο δεν συμφωνούσε.
- 59 Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι, προκειμένου να εκπληρώσει τη δημοσίου συμφέροντος αποστολή της που συνίσταται στον έλεγχο των συγκεντρώσεων, πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνει ειλικρινείς και διεξοδικές γνώμες από τρίτους που είναι δυνατόν να θιγόνται. Πρέπει επίσης να μπορεί να διασφαλίζει την εμπιστευτική αξιολόγηση των σχολίων τους (απόφαση του Πρωτοδικείου της 1ης Απριλίου 1993, T-65/89, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-389, σκέψη 33, όπως επικυρώθηκε με την απόφαση του Δικαστηρίου στις 6 Απριλίου 1995, C-310/93 P, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. I-865, σκέψεις 26 και 27).
- 60 Το γεγονός ότι όλες οι απαντήσεις στα αποσταλέντα ερωτηματολόγια δεν είχαν ληφθεί κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο η προσφεύγουσα είχε πρόσβαση στον φάκελο δεν μειώνει την ισχύ των αποδείξεων στις οποίες στηρίχθηκε η Επιτροπή. Οι περισσότεροι από τους πλέον σημαντικούς ανεξάρτητους παραγωγούς που περιλαμβάνονται στο Handboek απάντησαν στο ερωτηματολόγιο που τους είχε σταλεί, οπότε οι απαντήσεις που διέθετε η Επιτροπή κατά το χρονικό σημείο της συντάξεως της ανακοινώσεως των αιτιάσεων αντιπροσώπευαν τις απόψεις των πλέον σημαντικών από αυτούς που δρουν στην αγορά της τηλεοπτικής παραγωγής στην ολλανδική γλώσσα.
- 61 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι ο πίνακας των περιεχομένων παρείχε στα μέρη γενικές πληροφορίες ως προς τη φύση των πληροφοριών που είχαν συλλεγεί.

- 62 Επιπλέον, διευκρινίζει ότι τα μέρη έλαβαν πράγματι γνώση των απαντήσεων της IDTV και της D & D μέσω των μη εμπιστευτικού χαρακτήρα περιλήψεων.
- 63 Η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι δεν έλαβε καμία τεκμηριωμένη απόδειξη μετά τις 26 Ιουλίου 1995, ημερομηνία κατά την οποία τα μέρη έλαβαν γνώση του περιεχομένου του φακέλου. Είναι εντούτοις ακριβές ότι, μετά την ημερομηνία αυτή, έγιναν τηλεφωνικές επαφές με ανεξάρτητους παραγωγούς που δεν είχαν απαντήσει στα ερωτηματολόγια. Το γεγονός αυτό γνωστοποιήθηκε στα μέρη κατά τις ακροάσεις, πλην όμως αυτά δεν ζήτησαν να λάβουν γνώση των συμπληρωματικών πληροφοριών που είχαν συλλεγεί κατ' αυτό τον τρόπο. Οι εν λόγω πληροφορίες αφορούσαν μόνον τον αριθμό ωρών τηλεοπτικών προγραμμάτων που παράγει η ερωτηθείσα επιχείρηση καθώς και την αξία των προγραμμάτων αυτών σε ολλανδικά φιορίνια. Δεδομένου ότι οι πληροφορίες ήσαν τέτοιες ώστε μόνον οι ερωτηθείσες επιχειρήσεις μπορούσαν να τις γνωρίζουν με ακρίβεια, η φανέρωσή τους στα μέρη δεν θα τους είχε δώσει τη δυνατότητα να τις αμφισβητήσουν. Κατά συνέπεια, ακόμη κι αν είχε διαπραχθεί διαδικαστικό σφάλμα, πράγμα που αρνείται η Επιτροπή, αυτό δεν θα μπορούσε να ζημώσει την προσφεύγουσα.
- 64 Τέλος, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι η χρησιμοποίηση της διαδικασίας του άρθρου 11, παράγραφος 5, του κανονισμού 4064/89 είναι δυσανάλογη σε μια υπόθεση όπως η παρούσα, όπου οι περισσότερες από τις οικείες επιχειρήσεις είναι πολύ μικρές. Επομένως, ενδεικνύεται να συμπληρωθεί η Επιτροπή τις γραπτές απαντήσεις που είχε λάβει στις τηλεφωνικές ερωτήσεις.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

Επί της προσβάσεως στις μη εμπιστευτικού χαρακτήρα περιλήψεις

- 65 Από τη νομολογία προκύπτει ότι στις υποθέσεις ανταγωνισμού η διαδικασία προσβάσεως στον φάκελο αποσκοπεί στο να καταστεί δυνατό στους αποδέκτες μιας ανακοινώσεως αιτιάσεων να λάβουν γνώση των αποδεικτικών στοιχείων που περι-

λαμβάνονται στον φάκελο της Επιτροπής, προκειμένου να μπορέσουν να εκφέρουν λυσιτελώς γνώμη επί των συμπερασμάτων στα οποία κατέληξε η Επιτροπή με την ανακοίνωσή της των αιτιάσεων, βάσει των στοιχείων αυτών. Το δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο δικαιολογείται από την ανάγκη να εξασφαλιστεί στις επιχειρήσεις η δυνατότητα να αμυνθούν λυσιτελώς κατά των αιτιάσεων που διατυπώθηκαν εις βάρος τους με την εν λόγω ανακοίνωση (προπαρατεθείσα απόφαση Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 38).

- 66 Πάντως, από τη νομολογία προκύπτει ομοίως ότι μπορεί να μην επιτραπεί η πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα, ιδίως σε έγγραφα ή μέρη εγγράφων που περιέχουν επαγγελματικά απόρρητα άλλων επιχειρήσεων, εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής, πληροφορίες που καθιστούν δυνατή την αναγνώριση των καταγγελλόντων που δεν επιθυμούν να αποκαλυφθεί η ταυτότητά τους, καθώς και πληροφορίες που ανακοινώνονται στην Επιτροπή με την επιφύλαξη της τηρήσεως του εμπιστευτικού τους χαρακτήρα (προπαρατεθείσα απόφαση της 1ης Απριλίου 1993, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, σκέψη 29, όπως επικυρώθηκε με την προπαρατεθείσα απόφαση της 6ης Απριλίου 1995, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, σκέψη 26 και 27).
- 67 Το Πρωτοδικείο έχει ήδη κρίνει ότι, καίτοι οι επιχειρήσεις έχουν δικαίωμα προστασίας των επαγγελματικών τους απορρητών, το δικαίωμα αυτό πρέπει να σταθμίζεται σε συνάρτηση με την κατοχύρωση των δικαιωμάτων άμυνας (απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Ιουνίου 1995, T-36/91, ICI κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1847, σκέψη 98). Επομένως, η Επιτροπή μπορεί να είναι υποχρεωμένη να συμβιβάζει τα αντιτιθέμενα συμφέροντα μέσω της επεξεργασίας εμπιστευτικών εκδοχών όλων των εγγράφων που περιέχουν επαγγελματικά απόρρητα ή άλλα ευαίσθητα στοιχεία (προπαρατεθείσα απόφαση ICI κατά Επιτροπής, σκέψη 103).
- 68 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι οι ίδιες αρχές έχουν εφαρμογή ως προς την πρόσβαση στους φακέλους στις υποθέσεις συγκεντρώσεων που εξετάζονται στο πλαίσιο του κανονισμού 4064/89, ακόμη και όταν η εφαρμογή των αρχών αυτών μπορεί λογικά να εξαρτάται από την επιτακτική ανάγκη της ταχύτητας που χαρακτηρίζει τη γενική οικονομία αυτού του κανονισμού (απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Νοεμβρίου 1997, T-290/94, Kaysersberg κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-2137, σκέψη 113).

- 69 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι ορισμένοι ανεξάρτητοι παραγωγοί απάντησαν στα ερωτηματολόγια της Επιτροπής υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή δεν θα αποκαλύψει την ταυτότητά τους στα μέρη της συγκεντρώσεως. Επομένως, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι απέκρυψε την ταυτότητα αυτών των επιχειρήσεων και ότι έδωσε στα μέρη μόνο μια μη εμπιστευτικού χαρακτήρα περίληψη των απαντήσεών τους.
- 70 Επιπλέον, ήταν αναγκαίο, προκειμένου να τηρηθεί η προϋπόθεση αυτή, να μην αποκαλύψει η Επιτροπή την ταυτότητα των άλλων ανεξάρτητων παραγωγών που δεν ζήτησαν να τηρηθεί το απόρρητο πριν απαντήσουν στα ερωτηματολόγια της Επιτροπής. Όπως τονίζει η Επιτροπή, οι απαντήσεις στα ερωτηματολόγια παρέχουν στοιχεία ως προς το τμήμα της αγοράς στην οποία ασκεί τις δραστηριότητές του το πρόσωπο που έδωσε απαντήσεις. Υπό τις περιστάσεις αυτές, η Επιτροπή δεν μπορούσε να αποκλείσει το ενδεχόμενο να συναγάγουν τα μέρη την ταυτότητα των παραγωγών που είχαν ζητήσει να τηρηθεί το απόρρητο ως προς την απάντησή τους στην περίπτωση κατά την οποία θα αποκάλυπτε την ταυτότητα των παραγωγών που δεν το είχαν ζητήσει.
- 71 Εξάλλου, όπως τονίζει η Επιτροπή, οι απαντήσεις στα ερωτηματολόγια περιείχαν, εν προκειμένω, μόνον τη γνώμη τρίτων επί των ενδεχομένων συνεπειών της συγκεντρώσεως. Στις μη εμπιστευτικού χαρακτήρα περιλήψεις αναφερόταν σαφώς το περιεχόμενο των γνωμών αυτών. Επομένως, δεν ήταν αναγκαία η γνώση της ταυτότητας των εν λόγω τρίτων προκειμένου τα μέρη να είναι σε θέση να αμφισβητήσουν τις γνώμες που διατυπώθηκαν.
- 72 Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα είχε πρόσβαση μόνο σε μη εμπιστευτικού χαρακτήρα περιλήψεις των απαντήσεων που δόθηκαν στα ερωτηματολόγια που είχαν αποσταλεί στους ανεξάρτητους παραγωγούς δεν συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας.

Επί της παρουσιάσεως του πίνακα περιεχομένων

- 73 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η παρουσίαση του πίνακα περιεχομένων που κατάρτισε η Επιτροπή αντιστοιχεί προς αυτόν τον οποίο δέχθηκε ήδη το Πρωτοδικείο με την παρατεθείσα απόφαση της 1ης Απριλίου 1993, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, σκέψεις 29 έως 33, η οποία επικυρώθηκε από το Δικαστήριο κατόπιν ασκήσεως αναίρεσεως (προπαρατεθείσα απόφαση της 6ης Απριλίου 1995, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής).
- 74 Επομένως, δεν αμφισβητείται εν προκειμένω ότι τα έγγραφα του φακέλου στα οποία τα μέρη είχαν πρόσβαση στις 26 Ιουλίου 1995 παρουσιάστηκαν κατά χρονολογική σειρά και ότι η Επιτροπή είχε καταρτίσει ένα κατάλογο στον οποίο ανακεφαλαίωνονταν όλα τα 279 έγγραφα που αποτελούσαν τον εν λόγω φάκελο. Ο κατάλογος αυτός, που προσκομίστηκε ως παράρτημα 16 του δικογράφου της προσφυγής, περιείχε δύο κατηγορίες πληροφοριακών στοιχείων. Αφενός, κατένευε τα στοιχεία σύμφωνα με τον χαρακτήρα τους. Προς τον σκοπό αυτό, κοινοποιήθηκε στις ενδιαφερόμενες εταιρίες μια κατάταξη σε δεκατρείς τίτλους (ετήσιες εκθέσεις, εσωτερικά σημειώματα, αιτήσεις πληροφοριών κ.ο.κ.). Ο κατάλογος περιείχε, ως προς κάθε έγγραφο ή κατηγορία εγγράφων, την αναφορά του ή, ενδεχομένως, των αριθμών κλειδιά που αντιστοιχούσαν στον τίτλο στον οποίο υπάγονταν. Αφετέρου, στον κατάλογο διευκρινιζόταν, ως προς κάθε έγγραφο ή κατηγορία εγγράφων, αν κάθε έγγραφο ή κατηγορία εγγράφων ήταν προσιτά στις ενδιαφερόμενες εταιρίες, εν μέρει προσιτά στις εταιρίες αυτές, εμπιστευτικού χαρακτήρα ή άνευ σημασίας.
- 75 Όπως προκύπτει, δεν επιτράπηκε στα μέρη η πρόσβαση σε πέντε κατηγορίες εγγράφων. Πρόκειται, πρώτον, για έγγραφα καθαρά εσωτερικού χαρακτήρα της Επιτροπής, δεύτερον, για ορισμένα έγγραφα αλληλογραφίας με τα κράτη μέλη, τρίτον, για ορισμένες απαντήσεις σε αιτήσεις παροχής πληροφοριών που υποβλήθηκαν βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 4064/89, τέταρτον, για ορισμένα έγγραφα αλληλογραφίας με τρίτους και, τέλος, πέμπτον, για μία ή περισσότερες μελέτες.
- 76 Η προσφεύγουσα δεν μπορεί να παραπονείται λυσιτελώς για το ότι η Επιτροπή δεν της επέτρεψε την πρόσβαση σε έγγραφα καθαρά εσωτερικού χαρακτήρα ως προς τα οποία το Πρωτοδικείο έκρινε ότι δεν έπρεπε να ανακοινωθούν (βλ. ανωτέρω τη σκέψη 66). Παρόμοια λύση πρέπει να υιοθετηθεί ως προς την αλληλογραφία με τα

κράτη μέλη και με ορισμένους τρίτους, την πρόσβαση στην οποία δικαιολογημένα αρνήθηκε η Επιτροπή στηριζόμενη στον εμπιστευτικό της χαρακτήρα. Όσον αφορά τις απαντήσεις σε αιτήσεις παροχής πληροφοριών που υπέβαλαν στην Επιτροπή τρίτοι, το Πρωτοδικείο έχει ήδη κρίνει ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν προσβάλλει τα δικαιώματα άμυνας, καθόσον παρέχει μόνον μη εμπιστευτικού χαρακτήρα περιλήψεις ορισμένων από αυτές τις απαντήσεις (βλ. ανωτέρω σκέψεις 69 έως 72).

- 77 Όσον αφορά την ή τις μελέτες που μνημονεύονται στον κατάλογο ανακεφαλαίωσης, στον οποίο αναφέρεται η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της απαντήσεως, που δεν παρασχέθηκε ή δεν παρασχέθηκαν στην προσφεύγουσα, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή αναφέρεται μόνο σε δύο μελέτες στην προσβαλλόμενη απόφαση καθώς και στην ανακοίνωση των αιτιάσεων που απέστειλε βάσει του άρθρου 18 του κανονισμού 4064/89. Οι μελέτες αυτές ήταν, αντιστοίχως, μία οικονομομετρική μελέτη που είχε καταρτίσει η KPMG Management Consulting για τους σκοπούς της εξετάσεως του φακέλου και μία μελέτη με τον τίτλο *Media in Europe, Europe Media Cost Comparison 1993*, που είχε καταρτίσει η Young & Rubicam. Αντίγραφο της πρώτης μελέτης εστάλη στα μέρη, ενώ αντίγραφο της δεύτερης υπάρχει στον φάκελο του περιεχομένου του οποίου τα μέρη έλαβαν γνώση στις 26 Ιουλίου 1995. Η Επιτροπή δεν αναφέρεται σε καμία άλλη μελέτη με την προσβαλλόμενη απόφαση ή με την ανακοίνωση των αιτιάσεων, η δε προσφεύγουσα δεν παρέχει καμία συγκεκριμένη ένδειξη ως προς το ότι τα έγγραφα αυτά στηρίχθηκαν πράγματι σε πληροφορίες που αντλήθηκαν από μια τέτοια μελέτη.
- 78 Κατά συνέπεια, ως προς την παρουσίαση του πίνακα περιεχομένων του φακέλου τον οποίο συνέταξε εν προκειμένω η Επιτροπή δεν υφίσταται προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας.

Επί των απαντήσεων της IDTV και της Sleswijk-D & D

- 79 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι η προσφεύγουσα είχε πρόσβαση στις μη εμπιστευτικού χαρακτήρα περιλήψεις των απαντήσεων της IDTV και της D & D. Κατά συνέπεια, η αιτίαση αυτή πρέπει να απορριφθεί.

Επί της φερομένης υπάρξεως εγγράφων που συνελέγησαν αφού η προσφεύγουσα έλαβε γνώση του περιεχομένου του φακέλου

- 80· Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η προσφεύγουσα δεν στήριξε τον ισχυρισμό της ότι η Επιτροπή συγκέντρωσε νέα έγγραφα αφορώντα την ολλανδική αγορά τηλεοπτικής παραγωγής μετά την πρόσβασή της στον φάκελο και ότι δεν της τα ανακοίνωσε. Στο δικόγραφο της προσφυγής της η προσφεύγουσα είχε αναφερθεί, ειδικότερα, στις τρεις πρώτες φράσεις της σκέψης 89 της προσβαλλομένης αποφάσεως, οι οποίες έχουν ως εξής:

«Η εσωτερική παραγωγή των δημοσίων ραδιοτηλεοπτικών φορέων χρησιμοποιείται ουσιαστικά για τους δικούς τους σκοπούς. Παρ' όλο που τα κατ' αυτόν τον τρόπο παραγόμενα προγράμματα προσφέρονται μερικές φορές στη διεθνή αγορά, δεν προσφέρονται συνήθως σε άλλους τηλεοπτικούς φορείς στην ολλανδική τηλεοπτική αγορά. Συνεπώς, δεν υπάρχει άμεσος ανταγωνισμός μεταξύ της εσωτερικής παραγωγής και των προγραμμάτων που παράγονται από ανεξάρτητους παραγωγούς και που προσφέρονται στην αγορά.»

- 81· Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η Επιτροπή απέδειξε πάντως ότι οι δύο πρώτες φράσεις έχουν αντιστοιχώς ληφθεί από την ανακοίνωση των αιτιάσεων και από την απάντηση των μερών στην ανακοίνωση αυτή. Η ανακοίνωση των αιτιάσεων φέρει χρονολογία 18 Ιουλίου 1995 και, επομένως, προηγείται της γνώσεως του περιεχομένου του φακέλου από τα μέρη στις 26 Ιουλίου. Η τρίτη φράση περιορίζεται στη συναγωγή λογικώς του συμπεράσματος από τις δύο πρώτες φράσεις και δεν περιέχει κανένα νέο στοιχείο.

- 82· Ως προς το έγγραφο της 25ης Αυγούστου 1995 της Nederlandse Vereniging van Erkende Reclame Adviesbureaus προς την Επιτροπή (ολλανδική ένωση διαφημιστικών φορέων, στο εξής: VEA), δεδομένου ότι η προσφεύγουσα απέσυρε το επίμαχο έγγραφο που αντλεί από την ανάλυση εκ μέρους της Επιτροπής της θέσεως της HMG στην αγορά της τηλεοπτικής διαφήμισης (βλ. τη σκέψη 32 ανωτέρω), δεν είναι ανάγκη να εξεταστεί αν ο τρόπος με τον οποίο χρησιμοποίησε η Επιτροπή το έγγραφο αυτό προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας.

Επί της συλλογής πληροφοριών τηλεφωνικώς

- 83 Δεν αμφισβητείται ότι η Επιτροπή έστειλε ένα έγγραφο βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 4064/89, με συνημμένο ένα ερωτηματολόγιο, σε όλους τους ανεξάρτητους παραγωγούς που περιλαμβάνονται στο Handboek και στη συνέχεια ήρθε σε τηλεφωνική επαφή με όσους δεν της είχαν απαντήσει προκειμένου να πληροφορηθεί τον αριθμό τηλεοπτικών προγραμμάτων που είχαν παραγάγει κατά το 1994 καθώς και την αξία σε ολλανδικά φιορίνια των προγραμμάτων αυτών. Οι αριθμοί αυτοί της ήταν απαραίτητοι προκειμένου να εκτιμήσει το μέγεθος της αγοράς της ανεξάρτητης τηλεοπτικής παραγωγής και το μερίδιο στην αγορά αυτή που κατείχε η Endemol.
- 84 Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι σκοπός του άρθρου 11 του κανονισμού 4064/89 είναι η παροχή στην Επιτροπή της δυνατότητας συλλογής όλων των αναγκαίων πληροφοριών προκειμένου να εκπληρώσει τα καθήκοντα που υπέχει από τον κανονισμό αυτό. Η Επιτροπή, όταν απευθύνει αίτηση παροχής πληροφοριών προς ένα πρόσωπο, οφείλει να αναφέρει τη νομική βάση και τον σκοπό της αιτήσεώς της, καθώς και τις προβλεπόμενες κυρώσεις στην περίπτωση παροχής ανακριβών πληροφοριών. Το άρθρο 11 δεν επιβάλλει, εντούτοις, οι κατ' αυτό τον τρόπο ερωτώμενες επιχειρήσεις να απαντούν εγγράφως. Εν προκειμένω, οι περισσότερες από τις σημαντικότερες επιχειρήσεις έδωσαν πράγματι γραπτές απαντήσεις. Ενόψει της επιτακτικής ανάγκης της ταχύτητας που χαρακτηρίζει τη γενική οικονομία του κανονισμού 4064/89 (παρατεθείσα απόφαση Kaysersberg κατά Επιτροπής, σκέψη 113), η Επιτροπή προέβη στην επιλογή να ζητήσει να της απαντήσουν τηλεφωνικώς οι επιχειρήσεις στις οποίες είχε στείλει έγγραφο βάσει του άρθρου 11 και οι οποίες δεν είχαν ακόμη απαντήσει. Δεδομένου ότι οι περισσότερες από τις κατ' αυτό τον τρόπο ερωτηθείσες επιχειρήσεις έδωσαν πράγματι τις αναγκαίες για την ανάλυση της Επιτροπής απαντήσεις, εκπληρώνοντας επομένως τις υποχρεώσεις που υπέχουν από το άρθρο 11 του κανονισμού 4064/89, θα ήταν υπερβολική η χρήση της διαδικασίας του άρθρου 11, παράγραφος 5, του ίδιου κανονισμού.
- 85 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν παρέβη τις διατάξεις του άρθρου 11 του κανονισμού 4064/89, επικοινωνώντας τηλεφωνικώς με τις επιχειρήσεις στις οποίες είχε ήδη στείλει έγγραφο βάσει αυτής της διατάξεως και οι οποίες δεν είχαν απαντήσει, προκειμένου αυτή να ολοκληρώσει τις έρευνές της.

- 86 Παρά το ότι δεν υφίσταται παράβαση των διατάξεων του κανονισμού 4064/89 και καθόσον δεν αμφισβητείται μεταξύ των διαδίκων ότι οι συγκεντρωθείσες τηλεφωνικώς πληροφορίες δεν τέθηκαν ως είχαν υπόψη της προσφεύγουσας, πρέπει ακόμη να εξακριβωθεί αν, ενεργώντας κατ' αυτό τον τρόπο, η Επιτροπή προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας κατά την έννοια της προπαρατεθείσας νομολογίας (σκέψη 65).
- 87 Κατά τη νομολογία αυτή, προκειμένου να διαπιστωθεί προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, αρκεί να αποδειχθεί ότι η παράλειψη ανακοίνωσης των επίμαχων εγγράφων μπόρεσε να επηρεάσει, σε βάρος της προσφεύγουσας, την εξέλιξη της διαδικασίας και το περιεχόμενο της απόφασής (προπαρατεθείσα απόφαση ΙCI κατά Επιτροπής, σκέψη 78).
- 88 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι η προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας πρέπει να εξετάζεται ενόψει των ιδιαίτερων περιστάσεων κάθε περιπτώσεως (προπαρατεθείσα απόφαση ΙCI κατά Επιτροπής, σκέψη 70).
- 89 Συναφώς, το Πρωτοδικείο υπογραμμίζει, πρώτον, ότι οι πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν τηλεφωνικώς χρησιμοποιήθηκαν από την Επιτροπή για να υπολογισθεί το μερίδιο της Endemol στην αγορά της ανεξάρτητης τηλεοπτικής παραγωγής στην ολλανδική γλώσσα, το οποίο η Επιτροπή εκτίμησε σε «σαφώς άνω του 50 %». Ο γενικός αυτός αριθμός ανακοινώθηκε στην προσφεύγουσα κατά την ακρόαση της 8ης Αυγούστου 1995. Η Επιτροπή υπολόγισε επίσης το μερίδιο των δέκα άλλων σημαντικότερων παραγωγών στην αγορά με βάση αυτές τις πληροφορίες. Η Επιτροπή είχε ήδη γνωστοποιήσει στην Endemol ότι, κατά την εκτίμησή της, η εταιρία αυτή κατείχε μερίδιο αγοράς περίπου 60 %, με την ανακοίνωση που της απηύθυνε βάσει του άρθρου 18 του κανονισμού 4064/89 στις 18 Ιουλίου 1995 στο πλαίσιο της γνώσεως του περιεχομένου του φακέλου από τα μέρη στις 26 Ιουλίου 1995. Συγχρόνως, γνωστοποίησε μια πρώτη εκτίμηση των μεριδίων αγοράς των πέντε άλλων σημαντικότερων παραγωγών. Η Endemol είχε επομένως την ευκαιρία να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της εγγράφως επί των υπολογισμών αυτών στο πλαίσιο του υπομνήματος των αμυντικών ισχυρισμών των μερών, που κατατέθηκε στις 4 Αυγούστου 1995, και να αμφισβητήσει τα αναθεωρημένα αριθμητικά στοιχεία της Επιτροπής κατά την ίδια την ακρόαση.

- 90 Δεύτερον, δεν αμφισβητείται ότι οι εν λόγω πληροφορίες, όπως παρασχέθηκαν από τις επί μέρους επιχειρήσεις, αφορούσαν αποκλειστικά τον αριθμό ωρών των τηλεοπτικών προγραμμάτων που παράγαγαν οι άλλοι ανεξάρτητοι παραγωγοί το 1994 καθώς και την αξία των προγραμμάτων αυτών. Συνεπώς, μόνον οι ερωτηθείσες επιχειρήσεις μπορούσαν να τις γνωρίζουν επακριβώς. Επομένως, ακόμη και αν η Επιτροπή είχε αποκαλύψει τις πληροφορίες αυτές, που εξάλλου είχαν εμπιστευτικό χαρακτήρα, η Endemol δεν θα ήταν σε θέση να τις αμφισβητήσει.
- 91 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας της προσφεύγουσας, λόγω του ότι δεν ανακοίνωσε τις εν λόγω πληροφορίες όπως αυτές παρασχέθηκαν από τους επί μέρους παραγωγούς.

3. Επί του τρίτου λόγου που αντλείται από παράβαση ουσιώδους τύπου

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 92 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, κατά την ακρόαση της 8ης Αυγούστου 1995, φανερώθηκαν πολλά νέα και σημαντικά πραγματικά και νομικά στοιχεία. Κατά συνέπεια, η συμβουλευτική επιτροπή και το σύνολο των μελών της Επιτροπής δεν μπορούσαν να είχαν πλήρη γνώση των ουσιωδών περιστατικών της υποθέσεως, δεδομένου ότι δεν έλαβαν την έκθεση που περιέχει τα πρακτικά της ακροάσεως. Το γεγονός ότι η ακρόαση μαγνητοφωνήθηκε ουδόλως θεραπεύει αυτή την παράβαση ουσιώδους τύπου η οποία θα πρέπει να έχει ως συνέπεια την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 93 Η Επιτροπή απαντά, κατ' ουσίαν, ότι δεν υποχρεούται να τηρεί επίσημα πρακτικά των ακροάσεων στις υποθέσεις που εμπίπτουν στον κανονισμό 4064/89 και ότι, επιπλέον, το γεγονός ότι δεν έδωσε τέτοια πρακτικά στη συμβουλευτική επιτροπή ή στα μέλη της Επιτροπής δεν μπορεί, εν προκειμένω, να επηρεάσει την έκβαση της διαδικασίας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 94 Από το γράμμα του άρθρου 15, παράγραφος 5, του κανονισμού 3384/94 προκύπτει σαφώς ότι η Επιτροπή υποχρεούται απλώς να καταχωρίσει τις δηλώσεις κάθε προσώπου κατά τη διάρκεια ακροάσεως. Αντιθέτως, η Επιτροπή δεν υποχρεούται να τηρεί πρακτικά μιας τέτοιας ακροάσεως, σε αντίθεση προς τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 9, παράγραφος 4, του κανονισμού 99/63, το οποίο ορίζει ότι οι ουσιαστικές δηλώσεις κάθε προσώπου που καταθέτει «καταχωρούνται σε πρακτικά, τα οποία το εν λόγω πρόσωπο διαβάζει και εγκρίνει».
- 95 Ομοίως προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί νομίμως να υποστηρίξει ότι τέτοιου είδους πρακτικά έπρεπε να ανακοινωθούν στα μέλη της Επιτροπής ή στα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 96 Επομένως, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

4. Επί του τετάρτου λόγου που αντλείται από παράβαση των άρθρων 2 και 3, παραγράφου 1 και 3, του κανονισμού 4064/89

- 97 Με τον τέταρτο λόγο, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι δεν ευσταθεί το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η Επιτροπή και κατά το οποίο το μερίδιό της στο κεφάλαιο της HMG ενίσχυε τη δεσπόζουσα θέση της στην ολλανδική αγορά της ανεξάρτητης τηλεοπτικής παραγωγής στην ολλανδική γλώσσα. Συναφώς, διατυπώνει δύο κύριες αιτιάσεις. Πρώτον, δεν κατείχε δεσπόζουσα θέση στην οικεία αγορά. Δεύτερον, η συμμετοχή της στη συγκέντρωση δεν ενίσχυε τη θέση της στην εν λόγω αγορά.

Επί της δεσπόζουσας θέσεως της προσφεύγουσας

- 98 Η προσφεύγουσα προβάλλει, αφενός, ότι η Επιτροπή εσφαλμένως καθόρισε την οικεία αγορά της ανεξάρτητης τηλεοπτικής παραγωγής στην ολλανδική γλώσσα και, αφετέρου, ότι, αν υποθεθεί ότι μπορεί να γίνει δεκτός ο στενός καθορισμός της οικείας αγοράς που υιοθέτησε η Επιτροπή, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι κατέχει δεσπόζουσα θέση στην εν λόγω αγορά.

*Επί του εσφαλμένου καθορισμού της οικείας αγοράς**— Επιχειρήματα των διαδίκων*

- 99 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η Επιτροπή προέβη σε εσφαλμένο καθορισμό της οικείας αγοράς, καθόσον θεώρησε ότι η αγορά της ανεξάρτητης τηλεοπτικής παραγωγής στην ολλανδική γλώσσα ήταν διαφορετική από την αγορά της εσωτερικής παραγωγής των δημοσίων ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Οι τρεις λόγοι που διατύπωσε η Επιτροπή για να δικαιολογήσει το συμπέρασμα αυτό δεν ευσταθούν, ήτοι ότι οι δημόσιοι τηλεοπτικοί φορείς παράγουν άλλου είδους προγράμματα από αυτά που παράγει η Endemol, ότι η παραγωγή των δημοσίων τηλεοπτικών φορέων χρησιμοποιείται ουσιαστικά για δικούς τους σκοπούς και ότι οι δημόσιοι τηλεοπτικοί φορείς δεν έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν ελεύθερα εάν θα παραγάγουν οι ίδιοι ένα πρόγραμμα ή αν θα το παραγγείλουν σε ανεξάρτητο παραγωγό.
- 100 Πρώτον, η Επιτροπή κακώς θεώρησε ότι οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς παράγουν προγράμματα διαφορετικά από τα δικά της. Οι εν λόγω φορείς παράγουν ψυχαγωγικά προγράμματα παρόμοια προς τα δικά της, η ίδια δε πραγματοποιεί εκπομπές παιχνιδιών χαμηλού προϋπολογισμού, talk shows (προγράμματα συζητήσεων) και infotainment (ενημερωτικών προγραμμάτων). Το 1994, οι μεγάλες ψυχαγωγικές εκπομπές αντιπροσώπευαν μόνο το 35 % της παραγωγής της από απόψεως αξίας και το 16,7 % από απόψεως ωρών παραγωγής.

- 101 Δεύτερον, η παραγωγή των δημοσίων ραδιοτηλεοπτικών φορέων δεν χρησιμοποιείται ουσιαστικά για δικούς τους σκοπούς, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα υπογραμμίζει συναφώς ότι οι φορείς αυτοί προσέφεραν 345 προγράμματα στη διεθνή αγορά μέσω των πρακτορείων πωλήσεως της Nederlandse Omroepprogramma Stichting (κεντρικού οργανισμού που παρέχει στους δημοσίους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς υπηρεσίες διοικητικής φύσεως, στο εξής: NOS), ενώ ο κατάλογός της που αφορά την αγορά αυτή περιορίζεται σε προσφορά 80 προγραμμάτων.
- 102 Τρίτον, δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός ότι ένας δημόσιος τηλεοπτικός φορέας δεν έχει τη δυνατότητα να επιλέγει ελεύθερα αν θα παραγάγει ο ίδιος ένα πρόγραμμα ή αν θα το παραγγείλει σε ανεξάρτητο παραγωγό. Ορισμένοι τηλεοπτικοί φορείς διαθέτουν σημαντικότερες μονάδες εσωτερικής παραγωγής, ενώ άλλοι φαίνεται να διαθέτουν πολύ μετριότερες δυνατότητες. Επομένως, το επιχείρημα της Επιτροπής ότι, λόγω των σημαντικών τους επενδύσεων, οι δημόσιοι τηλεοπτικοί φορείς είναι αναγκασμένοι να παράγουν τα δικά τους προγράμματα δεν ανταποκρίνεται στην πραγματική αλεικόνιση της αγοράς στην οποία προέβη η Επιτροπή. Επιπλέον, όταν ένας τηλεοπτικός φορέας διαθέτει επαρκές προσωπικό και υλικό για σημαντικό αριθμό παραγωγών, το γεγονός αυτό διευκολύνει την επιλογή του μεταξύ εσωτερικής και εξωτερικής παραγωγής.
- 103 Η Επιτροπή προβάλλει κατ' αρχάς ότι τα δημόσια κανάλια έχουν σαφώς την τάση να αγοράζουν από την εξωτερική παραγωγή μεγάλης αξίας ψυχαγωγικά προγράμματα, παράγοντας πάντως τα προγράμματα που προσιδιάζουν στην αποστολή τους ως δημοσίων ραδιοτηλεοπτικών φορέων και τα συμπληρωματικά προγράμματα μικρής αξίας. Η προσφεύγουσα είναι πολύ ισχυρότερη στον τομέα των μεγάλων ψυχαγωγικών εκπομπών. Ενώ παράγει μόνον το 13,3 % της συνολικής διάρκειας των προγραμμάτων που μεταδίδονται εντός των Κάτω Χωρών, η παραγωγή της αντιπροσωπεύει το 17,8 % της παραγωγής από απόψεως αξίας. Κατά συνέπεια, η παραγωγή της κοστίζει 42 % περισσότερο ανά ώρα απ' ό,τι η παραγωγή στο υπόλοιπο τμήμα της αγοράς, πράγμα που δεικνύει σαφώς ότι η «production mix» της είναι πολύ διαφορετική.
- 104 Δεύτερον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η εσωτερική παραγωγή δεν αποτελεί αντικείμενο εμπορίας, τουλάχιστον στις Κάτω Χώρες. Ακόμη και αν η NOS προτείνει στη διεθνή αγορά 345 προγράμματα που παράγονται από τους δημοσίους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς, οι διεθνείς αυτές πωλήσεις δεν έχουν επίπτωση στην ολλανδική αγορά.

- 105 Τρίτον, η Επιτροπή προβάλλει ότι η δυνατότητα μιας «make or buy» απόφασης αποτελεί σε μεγάλη έκταση ψευδαισθηση. Αν ένας δημόσιος τηλεοπτικός φορέας έχει πραγματοποιήσει σημαντικές επενδύσεις στις εγκαταστάσεις εσωτερικής παραγωγής, οι εγκαταστάσεις αυτές θα αντιπροσωπεύουν σημαντικό κόστος μεγάλο μέρος του οποίου δεν μπορεί να είναι κατ' άλλον τρόπο αποδοτικό. Επομένως, δεν υφίσταται άλλη επιλογή βραχυπρόθεσμως παρά η όσο το δυνατόν ευρύτερη χρησιμοποίηση αυτών των εγκαταστάσεων. Δεδομένου ότι οι τηλεοπτικοί φορείς που δεν διαθέτουν εγκαταστάσεις εσωτερικής παραγωγής δεν αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο μιας τέτοιας απόφασης, δύσκολα μπορούν να θεωρηθούν ότι ασκούν επιρροή στην αγορά της ανεξάρτητης παραγωγής.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 106 Πριν εξεταστεί ο εκ μέρους της Επιτροπής καθορισμός της οικείας αγοράς, πρέπει να τονιστεί ότι οι ουσιαστικοί κανόνες του κανονισμού 4064/89, ειδικότερα δε το άρθρο 2 αυτού, παρέχουν στην Επιτροπή διακριτική ευχέρεια, ιδίως όσον αφορά εκτιμήσεις οικονομικής φύσεως. Κατά συνέπεια, ο εκ μέρους του κοινοτικού δικαστή έλεγχος της ασκήσεως μιας τέτοιας ευχέρειας, που είναι ουσιώδης για τον καθορισμό των κανόνων στον τομέα των συγκεντρώσεων, πρέπει να ασκείται λαμβανομένου υπόψη του περιθωρίου εκτιμήσεως το οποίο στηρίζεται στους οικονομικής φύσεως κανόνες που απαρτίζουν το καθεστώς των συγκεντρώσεων (απόφαση του Δικαστηρίου της 31ης Μαρτίου 1998, C-68/94 και C-30/95, Γαλλία κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-1375, σκέψεις 223 και 224).
- 107 Το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι, εν προκειμένω, ο καθορισμός της αγοράς στον οποίο προέβη η Επιτροπή είναι ορθός, καθόσον η Επιτροπή κατέληξε ότι η ανεξάρτητη παραγωγή τηλεοπτικών προγραμμάτων στην ολλανδική γλώσσα αποτελεί ξεχωριστή αγορά από την αγορά της εσωτερικής παραγωγής των δημοσίων τηλεοπτικών φορέων.
- 108 Πρώτον, τα προγράμματα που παράγουν οι ανεξάρτητοι παραγωγοί εν μέρει μόνον μπορούν να υποκαταστήσουν τα προγράμματα που παράγουν οι δημόσιοι τηλεοπτικοί φορείς. Επομένως, οι δημόσιοι τηλεοπτικοί φορείς παράγουν οι ίδιοι, κατά το πλείστον, τα προγράμματα που προσιδιάζουν στην αποστολή τους ως δημοσίων τηλεοπτικών φορέων και τα συμπληρωματικά προγράμματα μικρής αξίας. Αντιθέτως, δεν αμφισβητείται ότι η προσφεύγουσα, η οποία είναι ο κατ' εξοχήν

σημαντικότερος ανεξάρτητος παραγωγός στις Κάτω Χώρες, είναι πολύ πιο ισχυρή στον τομέα των μεγάλων ψυχαγωγικών εκπομπών απ' ό,τι οι δημόσιοι τηλεοπτικοί φορείς, δεδομένου ότι αυτό το είδος εκπομπών αντιπροσωπεύει το 35 % της παραγωγής. Σύμφωνα με τα αριθμητικά στοιχεία που παρέσχε η Επιτροπή και τα οποία δεν αμφισβητήθηκαν από την προσφεύγουσα, το ωριαίο κόστος της παραγωγής της υπερβαίνει κατά 42 % το αντίστοιχο κόστος της παραγωγής στο υπόλοιπο τμήμα της αγοράς, πράγμα που δεικνύει σαφώς ότι τα προγράμματά της διαφέρουν.

- 109 Δεύτερον, καίτοι ορισμένα προγράμματα που παράγονται από τους δημόσιους τηλεοπτικούς φορείς πωλούνται στη διεθνή αγορά, οι πωλήσεις αυτές δεν έχουν επίπτωση στην ολλανδική αγορά. Η προσφεύγουσα αναγνωρίζει ότι, όσον αφορά την ολλανδική αγορά, η εσωτερική παραγωγή των δημοσίων τηλεοπτικών φορέων χρησιμοποιείται ουσιαστικά για τους δικούς τους σκοπούς. Επομένως, δεν υφίσταται άμεσος ανταγωνισμός μεταξύ της εσωτερικής παραγωγής των δημοσίων τηλεοπτικών φορέων, των οποίων τα προγράμματα δεν προσφέρονται, κατ' αρχήν, σε άλλους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς στην ολλανδική αγορά, και των προγραμμάτων που παράγονται από τους ανεξάρτητους παραγωγούς και προσφέρονται στην αγορά αυτή.
- 110 Τρίτον, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η Επιτροπή ευλόγως κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ένας δημόσιος τηλεοπτικός φορέας δεν έχει κατά κανόνα τη δυνατότητα να επιλέξει αν θα παραγάγει ο ίδιος ένα πρόγραμμα ή αν θα το παραγγείλει σε ανεξάρτητο παραγωγό.
- 111 Αφενός, η προσφεύγουσα δεν αντέκρουσε το επιχείρημα της Επιτροπής ότι οι δημόσιοι τηλεοπτικοί φορείς που έχουν σημαντικές δραστηριότητες εσωτερικής παραγωγής συναίνεσαν προς τούτο στην πραγματοποίηση σημαντικών επενδύσεων και ότι, ιδίως, προσέλαβαν το αναγκαίο για την παραγωγή αυτή προσωπικό το οποίο συνιστά σημαντικό στοιχείο του κόστους ενός προγράμματος. Υπό τις περιστάσεις αυτές, ήταν εύλογο να καταλήξει η Επιτροπή στο συμπέρασμα ότι, αν οι δημόσιοι τηλεοπτικοί φορείς αποφάσιζαν να αυξήσουν αισθητώς τις παραγγελίες σε ανεξάρτητους παραγωγούς εις βάρος της εσωτερικής παραγωγής τους, θα έπρεπε παρά ταύτα να υποστούν το κόστος της ικανότητάς τους εσωτερικής παραγωγής, χωρίς οι πραγματοποιηθείσες επενδύσεις να καταστούν αποδοτικές από απόψεως παραγομένων προγραμμάτων. Μια τέτοια πολιτική δεν θα ήταν δυνατή από εμπορικής απόψεως, τουλάχιστον μακροχρόνια.

- 112 Αφετέρου, το επιχείρημα της Επιτροπής ότι, λόγω των σημαντικών τους επενδύσεων, οι δημόσιοι τηλεοπτικοί φορείς είναι αναγκασμένοι να παράγουν οι ίδιοι τα προγράμματά τους δεν αποδυναμώνεται από το γεγονός ότι ορισμένοι τηλεοπτικοί φορείς δεν διαθέτουν παρά μετριότατες μονάδες παραγωγής, διότι είναι προφανές ότι τέτοιοι φορείς υποχρεούνται, κατά συνέπεια, να παραγγέλλουν προγράμματα σε ανεξάρτητους παραγωγούς, δεδομένου ότι δεν διαθέτουν οι ίδιοι μέσα παραγωγής.

Επί της ανυπαρξίας δεσπόζουσας θέσεως της Endemol στην οικεία αγορά

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 113 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, ακόμα και αν γίνει δεκτός ο στενός καθορισμός της αγοράς που υιοθέτησε η Επιτροπή, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά αυτή. Συγκεκριμένα, στην αγορά των Κάτω Χωρών υπάρχουν 97 παραγωγοί. Μόνο 29 παραγωγοί απάντησαν εγγράφως στα ερωτηματολόγια της Επιτροπής, οι δε πληροφορίες που παρασχέθηκαν τηλεφωνικώς από τους άλλους δεν είναι αξιόπιστες. Επομένως, η Επιτροπή υπολόγισε το μερίδιό της αγοράς βάσει ατελών αποδεικτικών στοιχείων.
- 114 Η Επιτροπή συνάγει από το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν γνώριζε τους παραγωγούς που δεν περιλαμβάνονταν στο Handboek, στο οποίο παρατίθενται τα ονόματα 85 ανεξαρτήτων παραγωγών μεταξύ των οποίων και της ίδιας της προσφεύγουσας, ότι αυτοί ήσαν τόσο μικροί ώστε δεν είχαν καμία σημασία για τους σκοπούς της ανάλυσής της της αγοράς.
- 115 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι πολύ μεγάλα μερίδια αγοράς θεωρούνται ως εξαιρετικώς σημαντικά κατά τον καθορισμό της δεσπόζουσας θέσεως που κατέχει μια επιχείρηση. Συγκεκριμένα, μια επιχείρηση που κατέχει επί σταθερής βάσεως και επί μακρού χρόνο σημαντικό μερίδιο αγοράς είναι δυνατό να καθίσταται κατ' ανάγκην συνέταιρος, οπότε θα μπορούσε να συναχθεί υπό τις περιστάσεις αυτές και με βάση αποκλειστικώς το μερίδιο αγοράς ότι υφίσταται δεσπόζουσα θέση. Εν προκειμένω, η

προσφεύγουσα κατείχε μερίδιο αγοράς πλέον του 50 % και ήταν ο κατ' εξοχήν σημαντικότερος επιχειρηματίας της αγοράς.

- 116 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ομοίως ότι τα άλλα στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε η Επιτροπή για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η προσφεύγουσα κατέχει δεσπώουσα θέση στην οικεία αγορά είναι εσφαλμένα.
- 117 Πρώτον, είναι ανακριβές ότι η προσφεύγουσα απολαύει προνομακής προσβάσεως στους αλλοδαπούς τύπους προγραμμάτων τα οποία προσαρμόζονται στη συνέχεια για το ολλανδικό κοινό. Παρήγε μόνον 38 προγράμματα βάσει αλλοδαπών τύπων προγραμμάτων κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών και όχι πλέον των 60, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή. Φαίνεται ότι η Επιτροπή στηρίχθηκε σε ορισμένες υποκειμενικές απαντήσεις των ανταγωνιστών της οι οποίες δεν έχουν καμία αξιοπιστία, διότι οι ανταγωνιστές της δεν γνώριζαν ποιο ακριβώς τύποι προγραμμάτων της ανήκαν.
- 118 Εξάλλου, 45 από τα 143 προγράμματα που παρήγαγε το 1994 δεν στηρίζονταν σε τύπους προγραμμάτων. Επιπλέον, οι περισσότεροι δημοφιλείς τύποι προγραμμάτων που χρησιμοποιεί ανήκουν σε ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Δεν είναι ακριβές ότι κατείχε τους πλέον δημοφιλείς ολλανδικούς τύπους προγραμμάτων.
- 119 Η Επιτροπή θεωρεί ότι απέδειξε επαρκώς ότι η προσφεύγουσα κατείχε μεγάλο αριθμό των δημοφιλέστερων τύπων ολλανδικών προγραμμάτων και προνομούχο πρόσβαση σε αλλοδαπούς τύπους προγραμμάτων. Διαπιστώνοντας ότι η προσφεύγουσα ετύγχανε προνομούχου προσβάσεως σ' αυτούς τους τύπους προγραμμάτων, κατέγραψε απλώς τη γνώμη ενός μεγάλου αριθμού ανταγωνιστών της, κατά την οποία γνώμη η προσφεύγουσα βρισκόταν σε θέση ισχύος, ειδικότερα διότι διέθετε την οικονομική βάση που της επέτρεπε να αποκτά προγράμματα συνάπτοντας «output deals» (συμβάσεις με τηλεοπτικούς φορείς για συγκεκριμένο αριθμό προγραμμάτων). Η προσφεύγουσα παρήγαγε κατά την περίοδο 1993/1994 το ήμισυ των πλέον δημοφιλών ψυχαγωγικών προγραμμάτων μη αθλητικού περιεχομένου.

- 120 Δεύτερον, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι δεν είναι ακριβές ότι συνήψε συμβάσεις με μεγάλο αριθμό παρουσιαστών ή διασημοτήτων από τους πλέον δημοφιλείς της ολλανδικής τηλεοράσεως.
- 121 Επιπλέον, η παρουσία της στον στομέα του θεάτρου δεν αποτελεί σημαντικό στοιχείο για τις προσωπικότητες της τηλεοράσεως, διότι στην πραγματικότητα καμία από αυτές δεν επωφελείται της ευκαιρίας αυτής. Ομοίως, είναι άνευ σημασίας το γεγονός ότι έχει δικό της πρακτορείο για διασημότητες. Διαθέτει απλώς ένα πρακτορείο που ασχολείται με τις ημερομηνίες των γεγονότων και δεν έχει καμία εξουσία συνάψεως συμβάσεων συνεργασίας όσον αφορά τις διασημότητές της.
- 122 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι, βάσει των ανησυχιών που διατύπωσαν οι άλλοι επιχειρηματίες που είναι παρόντες στην αγορά της παραγωγής, κατέληξε ότι η προσφεύγουσα είχε συνάψει συμβάσεις, συχνά αποκλειστικού χαρακτήρα, με μεγάλο αριθμό παρουσιαστών ή διασημοτήτων από τους πλέον δημοφιλείς της ολλανδικής τηλεοράσεως. Το γεγονός ότι τα πρόσωπα αυτά ελάχιστη χρήση έκαναν των δυνατοτήτων να εμφανιστούν αλλού εκτός από την τηλεόραση στερείται σχεδόν σημασίας, εφόσον η ύπαρξη των δυνατοτήτων αυτών μπορεί να τους ωθήσει στην επιλογή συνεργασίας μάλλον με την προσφεύγουσα παρά με άλλη εταιρία, ενισχύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη θέση της. Εν πάση περιπτώσει, ουδέποτε θεώρησε ότι επρόκειτο για ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο κατά τον καθορισμό της δεσπόζουσας θέσεως της προσφεύγουσας.
- 123 Τρίτον, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η Επιτροπή κακώς έλαβε ως δεδομένο ότι έσοδα που πραγματοποιούνται σε άλλες χώρες είναι δυνατό να ενισχύσουν τη θέση της στις Κάτω Χώρες. Οι πόροι αυτοί χρησιμοποιούνται πρωτίστως για την ανάπτυξη των θυγατρικών στις διάφορες χώρες.
- 124 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι δραστηριότητες μεγάλης κλίμακας στις οποίες προέβη η προσφεύγουσα εκτός των Κάτω Χωρών ενισχύουν τη δεσπόζουσα θέση της στην ολλανδική αγορά. Οι θυγατρικές της της παρέχουν προνομιούχο πρόσβαση στη διεθνή αγορά και αυξάνουν τους πόρους όλου του ομίλου, χρηματοδοτώντας μεγάλες παραγωγές ή καθορίζοντας ποιες μελλοντικές επενδύσεις θα μπορούσαν να

αποδειχθούν ως οι πλέον αποδοτικές. Αυτό προκύπτει, ειδικότερα, από το γεγονός ότι είναι ο μεγαλύτερος προμηθευτής της RTL Γερμανίας, που είναι το πρώτο εμπορικό τηλεοπτικό κανάλι στη Γερμανία.

125 Τέταρτον, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι ορισμένα πραγματικά στοιχεία που παρουσίασε, τα οποία όμως η Επιτροπή αμέλησε να λάβει υπόψη, αποδεικνύουν ότι δεν κατέχει δεσπίζουσα θέση. Κατ' αρχάς, δεν είναι σε θέση να αποκλείσει τους υφιστάμενους ανταγωνιστές ή να εμποδίσει την είσοδο νέων ανταγωνιστών, δεδομένου ότι πολλές εταιρίες έχουν εισέλθει στην ολλανδική αγορά της παραγωγής κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών. Δεύτερον, οι πελάτες της δεν βρίσκονται σε θέση εξαρτήσεως έναντι αυτής, πράγμα που πιστοποιείται από το μοϊκοτάζ που ασκείται σε βάρος της, από της ιδρύσεως της HMG, εκ μέρους των δημοσίων τηλεοπτικών φορέων, οι οποίοι παραιτήθηκαν από τρία πολύ δημοφιλή προγράμματα. Τρίτον, η Επιτροπή δεν έλαβε επαρκώς υπόψη τη μελλοντική αύξηση της αγοράς της τηλεοπτικής παραγωγής και το γεγονός ότι η αύξηση αυτή δεν της προσπορίζει οφέλη. Συγκεκριμένα, το νέο ιδιωτικό κανάλι SBS δεν υπέγραψε συμφωνία παραγωγής με αυτήν, το Kindernet, ένα δεύτερο νέο κανάλι, θα ανταγωνιζόταν ευθέως το RTL 4, το δε Euro 7, ένα τρίτο κανάλι, δεν θα της έδιδε παραγγελίες για προγράμματα για το έτος 1995.

126 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οι επιχειρήσεις που κατάφεραν να αποκτήσουν σταθερή παρουσία στην ολλανδική αγορά τα τελευταία αυτά έτη είχαν την ανάγκη ενός επιτόπιου συνεργάτη. Η D & D συμβλήθηκε με τη Sleswijk, η οποία ήταν ήδη ένας μεγάλος Ολλανδός παραγωγός. Η Grundy απέκτησε σταθερή παρουσία στην ολλανδική αγορά μέσω μιας κοινής επιχειρήσεως με την προσφεύγουσα. Επομένως, είναι σαφές ότι ακόμη και μεγάλοι διεθνείς όμιλοι δεν μπορούν να εισχωρήσουν στην ολλανδική αγορά χωρίς την υποστήριξη επιχειρηματιών που έχουν ήδη σταθερή παρουσία στην αγορά αυτή.

127 Η Επιτροπή προσθέτει ότι, αν η εξέλιξη της ολλανδικής αγοράς τηλεοπτικών εκπομπών έχει ως αποτέλεσμα αυξημένη ζήτηση όλων των καναλιών, η πλέον σημαντική αύξηση της ζήτησεως από απόψεως αξίας θα προέλθει, κατά πάσα πιθανότητα, από τα συμπληρωματικά προγράμματα της Veronica. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ήταν ο κύριος προμηθευτής της Veronica και αντλούσε εφεξής οφέλη από μια συμφωνία παραγωγής και από ένα διαρθρωτικό δεσμό μέσω του ελέγχου που ασκεί από κοινού με την RTL επί της HMG, δύσκολα μπορούσε να γίνει πιστευτό ότι η πλειονότητα των συμπληρωματικών προγραμμάτων της Veronica δεν θα παρείχετο από αυτήν. Επιπλέον, η ζήτηση της Veronica, ως του οικονομικώς

ευρωστότερου ραδιοτηλεοπτικού φορέα, θα περιλαμβάνει κατά πάσα πιθανότητα ακόμη περισσότερα δαπανηρά προγράμματα «φαντασίας» και ψυχαγωγίας στα οποία έχει αποκτήσει ειδικότητα. Αντιθέτως, τα τρία άλλα νέα ιδιωτικά κανάλια έχουν ασθενέστερους προϋπολογισμούς και οι ανάγκες τους παραγωγής είναι επομένως σχετικά ασήμαντες.

- 128 Τέλος, η Επιτροπή τονίζει ότι κατέδειξε ότι τα έσοδα των δημοσίων τηλεοπτικών φορέων θα μειωθούν στο μέλλον, πράγμα που καθιστά απίθανη την αύξηση αγοράς προγραμμάτων μεγαλύτερης αξίας. Αποτελεί πλάνη ο ισχυρισμός ότι η ικανότητα εσωτερικής παραγωγής των δημοσίων τηλεοπτικών φορέων θα μπορούσε να έχει σημαντική από απόψεως ανταγωνισμού επίπτωση στην αγορά της ανεξάρτητης παραγωγής.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 129 Κατ' αρχάς, πρέπει να εξεταστεί η μέθοδος υπολογισμού του μεριδίου αγοράς της προσφεύγουσας στην ολλανδική αγορά ανεξάρτητης τηλεοπτικής παραγωγής στην ολλανδική γλώσσα, την οποία μέθοδο χρησιμοποίησε η Επιτροπή.
- 130 Πρώτον, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η Επιτροπή ορθώς υπολόγισε τα μερίδια αγοράς των διαφόρων παραγωγών, λαμβάνοντας ως σημείο αναφοράς την αξία των προγραμμάτων και όχι τον αριθμό ωρών της παραγωγής. Πράγματι, η προσφεύγουσα δεν διέψευσε τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποίησε η Επιτροπή και από τα οποία προκύπτει ότι η ανά ώρα αξία των τηλεοπτικών παραγωγών ποίκιλλε μεταξύ των 30 000 ολλανδικών φιορινίων (HFL) και των 300 000 HFL. Υπό τις περιστάσεις αυτές, ο τρόπος υπολογισμού των μεριδίων αγοράς είναι έγκυρος μόνον εάν στηρίζεται στην αξία και όχι στον όγκο.
- 131 Δεύτερον, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι ο υπολογισμός του μεριδίου αγοράς της Endemol εκ μέρους της Επιτροπής είναι λογικός. Από τις γραπτές απαντήσεις που παρέσχε η Επιτροπή στο Πρωτοδικείο προκύπτει ότι η Επιτροπή είχε αποστείλει ερωτηματολόγιο σε 84 ανεξάρτητους παραγωγούς, και όχι μόνο σε 75 όπως αναφερόταν στα υπομνήματα. Οι 84 αυτοί παραγωγοί αντιστοιχούσαν σε όλους τους

παραγωγούς που αναφέρονται στο Handboek, με εξαίρεση την ίδια την προσφεύγουσα. Σύμφωνα με τα σημειώματα που καταρτίστηκαν στο πλαίσιο της εξετάσεως του φακέλου, η Επιτροπή έλαβε γραπτές πληροφορίες από 29 παραγωγούς, οι οποίες αφορούσαν, μεταξύ άλλων, τον αριθμό ωρών των τηλεοπτικών προγραμμάτων που πραγματοποιήθηκαν κατά το 1994 καθώς και την αξία σε ολλανδικά φιορίνια των προγραμμάτων αυτών. Έλαβε επίσης πληροφορίες τηλεφωνικώς από 37 άλλους παραγωγούς επί των δύο αυτών ζητημάτων. Επομένως, έλαβε απαντήσεις από το 78 % των 84 παραγωγών. Στη συνέχεια, υπολόγισε την κατά προσέγγιση αξία των ωρών που δαπανήθηκαν από τους 18 άλλους παραγωγούς, ως προς τους οποίους δεν διέθετε καμία πληροφορία, βάσει πληροφοριών που παρασχέθηκαν από άλλους παραγωγούς που είχαν παρόμοιο αριθμό εργαζομένων. Τέλος, έλαβε υπόψη τα στοιχεία που παρέσχε η ίδια η προσφεύγουσα προκειμένου να υπολογίσει το μέγεθος της συνολικής αγοράς και το μερίδιο αγοράς της προσφεύγουσας.

132 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη εκθέτοντας, στην προσβαλλόμενη απόφαση, ότι το μερίδιο αγοράς της Endemol ήταν «σαφώς άνω του 50 %».

133 Εξάλλου, η Επιτροπή κατέδειξε, με την απάντησή της σε μία από τις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, ότι, ακόμη κι αν έπρεπε να συνεκτιμήσει την αξία των προγραμμάτων που παρήγαγε ένας από τους 29 παραγωγούς που είχε απαντήσει εγγράφως, αλλά δεν είχε παράσχει τα αναγκαία αριθμητικά στοιχεία, αυτό δεν θα μετέβαλλε τον υπολογισμό της ως προς το μερίδιο αγοράς της Endemol, το οποίο ήταν πάντοτε σαφώς άνω του 50 %.

134 Στη συνέχεια, πρέπει να εξεταστεί αν η Επιτροπή ορθώς κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, εν προκειμένω, η Endemol κατείχε δεσπόζουσα θέση στην οικεία αγορά. Συναφώς, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, κατά πάγια νομολογία, ένα ιδιαίτερα σημαντικό μερίδιο αγοράς μπορεί αφεαυτού να συνιστά απόδειξη της υπάρξεως δεσπόζουσας θέσεως, ιδίως όταν, όπως εν προκειμένω, οι άλλοι επιχειρηματίες που υφίστανται στην αγορά κατέχουν μόνο πολύ λιγότερο σημαντικά μερίδια (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 13ης Φεβρουαρίου 1979, 85/76, Hoffmann-La Roche κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 215, σκέψη 41, και της 3ης Ιουλίου 1991, C-62/86, Akzo κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. I-3359, σκέψη 60, και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 1991, T-30/89, Hilti κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-1439, σκέψεις 91 και 92).

- 135 Πρέπει να υπομνηστεί ότι η Επιτροπή διαπίστωσε, βάσει των ερευνών της, ότι ο δεύτερος σημαντικότερος παραγωγός κατείχε μερίδιο αγοράς που κυμαινόταν μεταξύ του 5 και 10 %, ότι τέσσερις άλλοι παραγωγοί κατείχαν ο καθένας μερίδιο αγοράς που κυμαινόταν μεταξύ του 2 και 5 % και ότι οι πέντε άλλοι μεγαλύτεροι παραγωγοί κατείχαν ο καθένας μερίδιο αγοράς που κυμαινόταν μεταξύ του 1 και 2 %, ενώ κάθε ένας απ' όλους τους άλλους παραγωγούς κατείχε μερίδιο αγοράς κατώτερο του 1 %. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι η προσφεύγουσα κατέχει δεσπόζουσα θέση στην οικεία αγορά δεν συνιστά πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.
- 136 Επιπλέον, η Επιτροπή αναφέρθηκε στα άλλα πλεονεκτήματα που έχει η Endemol και τα οποία της εξασφαλίζουν θέση σαφώς υπέρτερη αυτής των ανταγωνιστών της. Το Πρωτοδικείο θα εξετάσει διαδοχικώς τα άλλα αυτά στοιχεία.
- 137 Πρώτον, όσον αφορά την προνομιούχο πρόσβαση της προσφεύγουσας στους αλλοδαπούς τύπους προγραμμάτων, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι δεν αντικρούστηκε η άποψη της Επιτροπής ότι η προσφεύγουσα βρίσκεται σε θέση ισχύος λόγω του οικονομικού της ερείσματος που της επιτρέπει να αποκτά προγράμματα συνάπτοντας output deals. Όπως επεξήγησε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, είναι ευκολότερο για ένα παραγωγό να προμηθευθεί τους αναγκαίους τύπους προγραμμάτων όταν έχει ήδη υπογράψει σύμβαση με έναν τηλεοπτικό φορέα για συγκεκριμένο αριθμό προγραμμάτων. Η επεξήγηση αυτή δεν αποδυναμώνεται από το γεγονός ότι στη σύμβαση δεν διευκρινίζεται, κατ' αρχήν, το περιεχόμενο των προγραμμάτων, σε αντίθεση προς τα υποστηριζόμενα από την προσφεύγουσα. Το ουσιώδες είναι ότι αυτός διαθέτει ήδη σύμβαση με τηλεοπτικό φορέα που του εξασφαλίζει τη δυνατότητα παραγωγής ορισμένων ωρών προγραμμάτων.
- 138 Όσον αφορά γενικώς τους τύπους προγραμμάτων, η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε ότι παρήγαγε κατά την περίοδο 1993/1994 το ήμισυ των δημοφιλέστερων ψυχαγωγικών προγραμμάτων μη αθλητικού περιεχομένου και ότι 24 από τα 28 αυτά προγράμματα στηρίζονταν σε τύπο προγράμματος. Υπό τις περιστάσεις αυτές, τα συμπεράσματα της Επιτροπής δεν ανατρέπονται από το γεγονός ότι το ένα τρίτο των προγραμμάτων που παρήγαγε η προσφεύγουσα το 1994 δεν στηρίζονταν σε τύπο προγράμματος, ούτε από το γεγονός ότι, κατ' αυτήν, άλλοι δημοφιλείς τύποι προγράμματος ανήκαν σε τηλεοπτικούς φορείς και όχι στην ίδια.

- 139 Η Επιτροπή ορθώς υποστήριξε ότι η προσφεύγουσα είχε παραγάγει πλέον των 60 προγραμμάτων βάσει αλλοδαπών τύπων προγραμμάτων κατά τη διάρκεια των τριών προ της συγκεντρώσεως ετών, όπως προκύπτει από τον κατάλογο που η ίδια η προσφεύγουσα είχε υποβάλει στην Επιτροπή ως παράρτημα της από 14 Ιουλίου 1995 απαντήσεώς της στην αίτηση πληροφοριών της Επιτροπής της 7ης Ιουνίου 1995, η οποία αποτελεί το παράρτημα 11 του δικογράφου της προσφυγής. Από τον κατάλογο αυτό προκύπτει ότι ο αριθμός των 38 προγραμμάτων που μνημονεύει η προσφεύγουσα αφορά, πράγματι, τον αριθμό των αλλοδαπών τύπων προγραμμάτων που χρησιμοποιήθηκαν κατά το χρονικό αυτό διάστημα και όχι τον αριθμό των προγραμμάτων που πραγματοποιήθηκαν βάσει αυτών των τύπων προγραμμάτων.
- 140 Εξάλλου, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να αγνοήσει τη γνώμη των άλλων παραγωγών, των ραδιοτηλεοπτικών φορέων και των άλλων ιδιωτικών καναλιών, που θεωρούσαν ότι η προσφεύγουσα είχε μεγάλο αριθμό από τους πιο δημοφιλείς τύπους προγραμμάτων και προτιμησιακή πρόσβαση στους αλλοδαπούς τύπους προγραμμάτων.
- 141 Δεύτερον, η διαπίστωση της προσφεύγουσας ότι ένας σημαντικός αριθμός προσωπικοτήτων της τηλεοράσεως είτε συνδέονται συμβατικά με τηλεοπτικούς φορείς είτε είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου δεν αρκεί προς αντίκρουση της κρίσεως της Επιτροπής ότι η προσφεύγουσα είχε συνάψει συμβάσεις με μεγάλο αριθμό παρουσιαστών ή προσωπικοτήτων από τους πιο δημοφιλείς της ολλανδικής τηλεοράσεως. Όσον αφορά τις δυνατότητες των προσωπικοτήτων αυτών να εμφανίζονται αλλού εκτός της τηλεοράσεως, καθώς και το γεγονός ότι η προσφεύγουσα έχει το δικό της πρακτορείο για διασημότητες, ακόμη και αν, όπως παραδέχεται η Επιτροπή, δεν πρόκειται για σημαντικά στοιχεία στο πλαίσιο του καθορισμού της δεσπόζουσας θέσεως της προσφεύγουσας, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι τα στοιχεία αυτά μπορούν να ενισχύουν, σε ορισμένο μέτρο, τη θέση της στην αγορά.
- 142 Τρίτον, όσον αφορά τις δραστηριότητες εκτός των Κάτω Χωρών, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η προσφεύγουσα δεν αντέκρουσε την άποψη της Επιτροπής ότι οι δραστηριότητες μεγάλης κλίμακας που αναπτύσσει εκτός των Κάτω Χωρών μπορούν να ενισχύσουν τη θέση της στην ολλανδική αγορά, δεδομένου ότι οι θυγατρικές της της εξασφαλίζουν προνομιά πρόσβαση στη διεθνή αγορά και συμβάλλουν στους πόρους όλου του ομίλου.

- 143 Τέταρτον, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι τα άλλα πραγματικά στοιχεία που προέβαλε η προσφεύγουσα δεν στηρίζουν την άποψή της. Πράγματι, καίτοι αληθεύει ότι άλλες εταιρίες εισήλθαν στην ολλανδική αγορά της παραγωγής κατά τη διάρκεια των προ της συγκεντρώσεως ετών, η προσφεύγουσα δεν διέψευσε το ότι οι νεοεισελθόντες αυτοί είχαν ανάγκη επιτοπίου συνεταιίρου, τουλάχιστον σε ένα πρώτο στάδιο. Όσον αφορά το προβαλλόμενο μπιόκοτάζ της προσφεύγουσας από ορισμένους δημόσιους τηλεοπτικούς φορείς μετά την αναγγελία της δημιουργίας της HMG, πρέπει να τονιστεί ότι η προσφεύγουσα, σύμφωνα και με τις δικές της διαπιστώσεις, παρέσχε το 88,2 % της παραγωγής της το 1994 στα κανάλια Veronica, RTL 4 και RTL 5 και, επομένως, δεν ήταν παράλογο το ότι η Επιτροπή συνήγαγε το συμπέρασμα ότι το μπιόκοτάζ αυτό είχε ελάχιστη σημασία.
- 144 Επιπλέον, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε γιατί η Επιτροπή κακώς θεώρησε ότι το Kindernet και το Euro 7 είναι κανάλια πολύ χαμηλού προϋπολογισμού, δεδομένου ότι το Kindernet είναι αναγκασμένο, ουσιαστικά, να απευθύνεται στα παιδιά κατά τη διάρκεια της ημέρας, το δε Euro 7 να είναι ένα κανάλι ενημερώσεως και ντοκιμαντέρ, και επομένως οι ανάγκες τους που αφορούν την παραγωγή είναι σχετικώς ασήμαντες από απόψεως αξίας. Επιπλέον, τα προγράμματα που παράγει η προσφεύγουσα δεν παρουσιάζουν κανένα ενδιαφέρον για το Euro 7. Η προσφεύγουσα δεν αντέκρουσε εξάλλου ότι ο προϋπολογισμός που αφορά μόνο τα προγράμματα Veronica ήταν περίπου τριπλάσιος από τον προϋπολογισμό της SBS.
- 145 Επιπλέον, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι η Επιτροπή κακώς θεώρησε ότι το μεγαλύτερο μέρος της πρόσθετης ζήτησεως παραγωγών στην ολλανδική γλώσσα προερχόταν από τη Veronica, η οποία επομένως είχε ανάγκη προγραμμάτων για επιπλέον τεσσαρισημίσις μέρες μεταδόσεως, δεδομένου ότι οι δημόσιοι τηλεοπτικοί φορείς όφειλαν να καλύπτουν μόνο δυόμισι επιπλέον μέρες εκπομπών λόγω του ότι η Veronica έπαψε να έχει την ιδιότητα του δημοσίου τηλεοπτικού φορέα. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ήταν εφεξής ο κύριος προμηθευτής της Veronica, ήταν επίσης λογικό να καταλήξει η Επιτροπή στο συμπέρασμα ότι η πλειονότητα των επιπλέον προγραμμάτων της Veronica θα καλυπτόταν από την προσφεύγουσα.
- 146 Ενόψει όλων των ανωτέρω σκέψεων, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η Επιτροπή ορθώς καθόρισε την οικεία αγορά καθώς και το μερίδιο που κατείχε η προσφεύγουσα στην αγορά αυτή και ότι βασιμώς κατέληξε στην ύπαρξη δεσπόζουσας θέσεως της προσφεύγουσας στην αγορά αυτή.

147 Επομένως, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί.

Επί της ενισχύσεως της δεσπόζουσας θέσεως της προσφεύγουσας

148 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η Επιτροπή κακώς κατέληξε, αφενός, ότι η VMG ασκούσε από κοινού με την RTL έλεγχο επί της HMG και, αφετέρου, ότι η συμμετοχή της στη συγκέντρωση ενίσχυε τη θέση της στην ολλανδική αγορά της ανεξάρτητης τηλεοπτικής παραγωγής στην ολλανδική γλώσσα.

Επί της ανυπαρξίας από κοινού ελέγχου της VMG και της RTL επί της HMG

— Επιχειρήματα των διαδίκων

149 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η HMG σύγκεται από τέσσερα όργανα, ήτοι, τη γενική συνέλευση των μετόχων, την επιτροπή των μετόχων, το διοικητικό συμβούλιο και τους διευθυντές των προγραμμάτων. Το διοικητικό συμβούλιο οφείλει να λαμβάνει την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της γενικής συνελεύσεως των μετόχων όσον αφορά τις περισσότερες των σημαντικών αποφάσεων εμπορικής φύσεως που αφορούν τη στρατηγική της HMG, το τριετές σχέδιο δραστηριοτήτων και τον ετήσιο προϋπολογισμό, τις σημαντικές επενδύσεις κεφαλαίου καθώς και τις υποχρεώσεις και τα δάνεια. Η «αντίληψη του συνολικού προγραμματισμού» περιλαμβάνεται επίσης σ' αυτό τον κατάλογο, καθώς και ο διορισμός και η απόλυση των διευθυντών των προγραμμάτων και του γενικού διευθυντή-γραμματέα.

150 Στο πλαίσιο της γενικής συνελεύσεως των μετόχων η VMG και η RTL έχουν ίσο αριθμό εκπροσώπων. Πάντως, η Endemol, που συμπράττει με τη Veronica στο πλαίσιο της VMG, έχει μερίδιο συμμετοχής κατά μειοψηφία, διότι η VMG κατέχει

μόνο το 49 % των μεριδίων του κεφαλαίου της HMG, η δε VMG και RTL ψηφίζουν, σύμφωνα με το λουξεμβουργιανό δίκαιο στο οποίο υπόκειται η HMG, όχι βάσει του αριθμού των εκπροσώπων αλλά των αντιστοίχων μεριδίων.

- 151 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 4, της συμφωνίας συγκεντρώσεως, η γενική συνέλευση προσπαθεί να δώσει λύση στα προβλήματα υιοθετώντας κοινή θέση. Αν δεν επιτυγχάνεται συναίνεση, το ζήτημα εγγράφεται στην ημερησία διάταξη της επόμενης γενικής συνελεύσεως κατά τη διάρκεια της οποίας «η σχετική πρόταση μπορεί να υιοθετηθεί με την απλή πλειοψηφία των ψηφιζόντων κατά τη συνέλευση αυτή». Αυτό σημαίνει ότι η RTL διαθέτει κατ' ουσία, ως προς τη δεύτερη αυτή συνέλευση, πλειοψηφία με το 51 % των εχόντων δικαίωμα ψήφου.
- 152 Αναφερόμενη στην απόφαση του Πρωτοδικείου της 19ης Μαΐου 1994, T-2/93, Γαλλία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1994, σ. II-323), όπου το γεγονός ότι οι σημαντικές αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου έπρεπε να λαμβάνονται από τουλάχιστον έναν των εκπροσώπων της TAT SA και της British Airways επέτρεψε τη συναγωγή του συμπεράσματος ότι υφίστατο σαφώς από κοινού έλεγχος, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι, λόγω της αδυναμίας των άλλων πλην της RTL μετόχων να εμποδίσουν τη λήψη των σημαντικών αποφάσεων, ο αποκλειστικός έλεγχος ασκείται από την RTL.
- 153 Η επιτροπή των μετόχων της HMG, η οποία διαθέτει ομοίως ίδιο αριθμό εκπροσώπων της RTL και της VMG, αποφασίζει με ομοφωνία, πλην όμως είναι αρμόδια μόνον ως προς τα ζητήματα που απαριθμούνται στο άρθρο 3, παράγραφος 3, της συμφωνίας συγκεντρώσεως, ήτοι αυτά που αναφέρονται στα δικαιώματα που αφορούν τη συνήθη προστασία των μετόχων της μειοψηφίας, τα οποία δεν έχουν καμία σχέση με τον προγραμματισμό της HMG.
- 154 Η προσφεύγουσα καταλήγει ότι η Επιτροπή δεν προέβαλε κανένα πειστικό επιχειρήμα ή αποδεικτικό στοιχείο προς στήριξη του συμπεράσματός της ότι η προσφεύγουσα, λόγω του διαρθρωτικού δεσμού που την ενώνει με τη HMG, είναι σε θέση να επηρεάσει τη γενική στρατηγική της HMG στον τομέα του προγραμματισμού και της

- αγοράς προγραμμάτων, οπότε η θέση της στην οικεία αγορά ανεξάρτητων παραγωγών έχει ενισχυθεί (εκατοστή αιτιολογική σκέψη της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 155 Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι, καθόσον κατέχει μόνο μερίδιο κατά μειοψηφία στο κεφάλαιο της HMG, δεν πληροί τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η συμμετοχή στο κεφάλαιο μιας ανταγωνίστριας επιχειρήσεως μπορεί να εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 85 της Συνθήκης, προϋποθέσεις που έθεσε το Δικαστήριο με την απόφασή του της 17ης Νοεμβρίου 1987, 142/84 και 156/84, BAT και Reynolds κατά Επιτροπής (Συλλογή 1987, σ. 4487, στο εξής: απόφαση Philip Morris), οπότε η συγκέντρωση δεν θέτει κανένα πρόβλημα ανταγωνισμού.
- 156 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η HMG ελεγχόταν από κοινού από την RTL και την VMG, διότι οι πλέον σημαντικές στρατηγικές αποφάσεις που ελάμβανε το διοικητικό συμβούλιο έπρεπε να έχουν τύχει προηγουμένως της σύμφωνης γνώμης της γενικής συνελεύσεως των μετόχων. Καίτοι η RTL μπορεί θεωρητικά να επιβάλλει στο τέλος τη θέλησή της, δεν είναι νοητό ότι θα το πράττει, ενόψει της προθεσμίας που προβλέπεται στη διαδικασία που εκτίθεται στο άρθρο 3, παράγραφος 4, της συμφωνίας συγκεντρώσεως και του γεγονότος ότι η HMG και η RTL οφείλουν να διατηρούν καλές σχέσεις με την προσφεύγουσα, διότι αυτή είναι ο κύριος προμηθευτής προγραμμάτων της HMG δυνάμει της συμφωνίας παραγωγής. Από αυτό προκύπτει ότι η VMG ασκεί αποφασιστική επιρροή επί της HMG λόγω του γεγονότος ότι, στην πράξη, η RTL και η VMG οφείλουν να λαμβάνουν από κοινού τις περισσότερες αποφάσεις που την αφορούν. Συναφώς, προβάλλει ότι η προσφεύγουσα αντιλαμβάνεται εσφαλμένως την έννοια της προπαρατεθείσας αποφάσεως Air France κατά Επιτροπής.
- 157 Προσθέτει ότι η επιτροπή των μετόχων υφίσταται για να δίνει λύσεις στα προβλήματα που απαιτούν τη συναίνεση όλων των μετόχων. Καμία απόφαση δεν μπορεί να λαμβάνεται με άλλο τρόπο πλην της ομοφωνίας για την ουσιαστική μεταβολή της υφής, της τοποθετήσεως ή του τύπου της παραγωγής προγραμμάτων ενός από τα τρία κανάλια. Παρόμοια διαδικασία απαιτείται για την τροποποίηση των γενικών όρων των συμβάσεων του μελών του προσωπικού των καναλιών. Ο όρος ότι τέτοιες μεταβολές μπορούν να επιτρέπονται μόνον ομοφώνως υπερβαίνει αυτό που απαιτείται για την προστασία των συμφερόντων ενός μετόχου της μειοψηφίας και

συμβάλλει επομένως στη στήριξη του συμπεράσματος της Επιτροπής ότι η HMG ελέγχεται από κοινού.

- 158 Η Επιτροπή θεωρεί εξάλλου ότι η παρατεθείσα απόφαση Philip Morris είναι άσχετη εν προκειμένω.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 159 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89, ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας επιχειρήσεως.
- 160 Ενόψει των εν προκειμένω πραγματικών και νομικών περιστάσεων, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η Επιτροπή ορθώς κατέληξε ότι υφίσταται έλεγχος ασκούμενος από τη VMG (Veronica και Endemol) και την RTL επί της HMG.
- 161 Πράγματι, από τη συμφωνία συγκεντρώσεως προκύπτει ότι για τις πλέον σημαντικές στρατηγικές αποφάσεις πρέπει να παρέχεται η σύμφωνη γνώμη της γενικής συνελεύσεως των μετόχων πριν υποβληθούν στο διοικητικό συμβούλιο. Οι αποφάσεις αυτές περιλαμβάνουν, ιδίως, τη στρατηγική της HMG, το τριετές σχέδιο δραστηριοτήτων και τον ετήσιο προϋπολογισμό, καθώς και τις σημαντικές επενδύσεις, την «αντίληψη συνολικού προγραμματισμού» και τον διορισμό και την απόλυση των διευθυντών προγραμμάτων και του γενικού διευθυντή-γραμματέα.
- 162 Κατά το γράμμα του άρθρου 3, παράγραφος 4, της συμφωνίας συγκεντρώσεως, τα ζητήματα που υποβάλλονται στη γενική συνέλευση πρέπει να ρυθμίζονται με την επίτευξη συναίνεσεως. Επομένως, πρέπει να επιζητείται συμφωνία της RTL και της VMG για όλες αυτές τις αποφάσεις και, αν δεν είναι δυνατή η επίτευξη συναίνεσεως, προβλέπεται προθεσμία δεκαπέντε ημερών κατά τη διάρκεια της οποίας οι εκπρόσωποι της RTL και της VMG πρέπει να καταβάλουν κάθε προσπάθεια για την επίτευξη μιας τέτοιας συναίνεσεως. Μόνο μετά το πέρας αυτών των δύο σταδίων μπορεί να ληφθεί τελική απόφαση με απόλυτη πλειοψηφία, οπότε η RTL διαθέτει πλειοψηφία με 51 % των εχόντων δικαίωμα ψήφου.

- 163 Επιπλέον, η επιτροπή των μετόχων, που αποφασίζει ομοφώνως, οφείλει να έχει παράσχει προηγουμένως τη σύμφωνη γνώμη της ως προς ορισμένες αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου που υπερβαίνουν αυτό που είναι αναγκαίο για την προστασία των συμφερόντων ενός μετόχου της μειοψηφίας. Επομένως, απόφαση που μεταβάλλει ουσιωδώς την υφή, την τοποθέτηση ή τον τύπο παραγωγής προγραμμάτων ενός από τα τρία κανάλια δεν μπορεί να ληφθεί κατ' άλλον πλην της ομοφωνίας τρόπο. Το ίδιο ισχύει όσον αφορά αποφάσεις που αφορούν τη δημιουργία ενός νέου καναλιού που θα ανταγωνιζόταν άμεσα ένα από τα τρία υφιστάμενα κανάλια. Επομένως, οι πτυχές αυτές της στρατηγικής της HMG και της «αντιλήψεως της συνολικού προγραμματισμού» θα αποτελούν κατ' ανάγκη το αντικείμενο ομόφωνης συμφωνίας μεταξύ της RTL και της VMG.
- 164 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή ευλόγως κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υφίσταται από κοινού έλεγχος από την RTL και τη VMG επί της HMG, ενόψει των όρων της συμφωνίας συγκεντρώσεως. Επομένως, δεν είναι αναγκαίο να εξεταστούν τα επιχειρήματα που αντλεί η προσφεύγουσα από τον φερόμενο αποκλειστικό έλεγχο της RTL ή από την παρατεθείσα απόφαση Philip Morris.

Επί της ανυπαρξίας ενισχύσεως της θέσεως της προσφεύγουσας στην οικεία αγορά

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 165 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι το μερίδιό της στο κεφάλαιο της HMG ουδόλως της επιτρέπει να επηρεάζει τον γενικό προγραμματισμό ή την αγορά των προγραμμάτων της HMG. Η δήθεν ικανότητά της να απαγορεύει την πρόσβαση άλλων παραγωγών στην HMG στηρίζεται στον δήθεν από κοινού έλεγχο, ενώ, όσον αφορά την RTL 4, την RTL 5 και τη Veronica, ήταν ήδη ο κύριος προμηθευτής της RTL και της Veronica από πέντε ετών και, επομένως, τα προγράμματά της είχαν ήδη ευρέως συμβάλει στη

δημιουργία της εικόνας της RTL και της Veronica κατά την περίοδο αυτή. Επομένως, η θέση της δεν ενισχύεται, ούτε ο ανταγωνισμός εμποδίζεται, λόγω της δημιουργίας της HMG.

- 166 Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι μητρικές εταιρίες μπορούσαν να εξασφαλίσουν τη διαχείριση της HMG μόνον εφόσον συμφωνούσαν επί των πλέον στρατηγικών αποφάσεων. Θα ήταν αδιανόητο η συμμετοχή της προσφεύγουσας να αποτελεί απλώς χρηματοοικονομική επένδυση που δεν της προσπορίζει το πλεονέκτημα αποφασιστικής επιρροής επί των δραστηριοτήτων της HMG. Η κύρια επομένως φροντίδα της Επιτροπής ήταν να αποτραπεί το ενδεχόμενο οι διαρθρωτικοί δεσμοί μεταξύ της προσφεύγουσας και της HMG να κλείσουν την εν λόγω αγορά σε άλλους παραγωγούς και να ενισχύσουν τη θέση της στην αγορά αυτή.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 167 Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως, καταλήγοντας ότι, χάρη στον διαρθρωτικό δεσμό που δημιουργήθηκε μεταξύ των μερών της συγκεντρώσεως και στον από κοινού έλεγχο που η προσφεύγουσα, κατά συνέπεια, θα ασκούσε με την RTL επί της HMG, σε συμφωνία με τη Veronica, η προσφεύγουσα εξασφάλισε εφεξής ευρείες δυνατότητες διαθέσεως της παραγωγής της. Χωρίς τον διαρθρωτικό αυτό δεσμό, βεβαίως θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι άλλοι παραγωγοί θα είχαν τη δυνατότητα να καλύπτουν σε πολύ σημαντικότερο βαθμό τις συμπληρωματικές ανάγκες προγραμμάτων της HMG. Κανένας άλλος παραγωγός στις Κάτω Χώρες δεν είχε την ίδια ευχέρεια εξασφαλισμένων δυνατοτήτων διαθέσεως της παραγωγής του και ασκήσεως επιρροής επί ενός ραδιοτηλεοπτικού φορέα ως προς την αγορά των προγραμμάτων του. Το συμπέρασμα αυτό απλώς ενισχύθηκε από το περιεχόμενο της συμφωνίας παραγωγής (βλ. σημείο 18 ανωτέρω).

- 168 Εξάλλου, τα ίδια τα μέρη είχαν δηλώσει ότι η σχέση προμηθευτή που συνέδεε την Endemol με την RTL και τη Veronica αποτελούσε ουσιώδες στοιχείο για τη

δημιουργία της εικόνας της RTL 4, της RTL 5 και της Veronica και ότι ήταν επίσης αποφασιστική για την επιτυχία της HMG. Ομοίως, παραδέχθηκαν ότι η συγκέντρωση είχε εν μέρει ως σκοπό να παράσχει στην προσφεύγουσα τη δυνατότητα να περιορίσει τον κίνδυνο στον οποίο εξετάζεται με την παραγωγή νέων τύπων προγραμμάτων, λόγω του γεγονότος ότι θα φρόντιζε να μεγιστοποιήσει τα έσοδα που θα της εξασφάλιζαν οι σημειώνοντες επιτυχία τύποι προγραμμάτων. Επομένως, ήταν λογικό να καταλήξει η Επιτροπή ότι η προσφεύγουσα θα διέθετε στην HMG τα προγράμματά της με τις μεγαλύτερες πιθανότητες επιτυχίας ή που είχαν ήδη αποδείξει την ελκυστικότητά τους, σε βάρος άλλων ραδιοτηλεοπτικών φορέων.

- 169 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι η Επιτροπή υπερέβη τα όρια της ευχέρειάς της εκτιμήσεως ή ότι υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη, καταλήγοντας ότι η συγκέντρωση είχε ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της δεσπόζουσας θέσεώς της στην ολλανδική αγορά της ανεξάρτητης τηλεοπτικής παραγωγής στην ολλανδική γλώσσα και ότι κατ' αυτό τρόπο εμποδίζεται σημαντικά ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην αγορά.
- 170 Επομένως, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί και, κατά συνέπεια, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 171 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει, ενόψει των αιτημάτων της καθής και της διατάξεως του προέδρου του τετάρτου πενταμελούς τμήματος της 7ης Οκτωβρίου 1996, να καταδικαστεί, εκτός από τα δικά της έξοδα, στο ένα πέμπτο των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η καθής πριν από την παραίτηση της Veronica, της RTL, της CLT και της VNU από την προσφυγή και στο σύνολο των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η καθής μετά την εν λόγω παραίτηση.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) **Η προσφεύγουσα, εκτός από τα δικά της έξοδα, θα φέρει το ένα πέμπτο των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η καθής μέχρι της παραιτήσεως των άλλων διαδίκων από την προσφυγή, στις 7 Οκτωβρίου 1996, και το σύνολο των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε στη συνέχεια.**

Lindh

García-Valdecasas

Lenaerts

Cooke

Jaeger

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 28 Απριλίου 1999.

Ο Γραμματέας

Η Πρόεδρος

H. Jung

P. Lindh